

GRATULERER
MED DÅPEN

Om opplegget

Hvordan kan vi snakke om dåpen med 10-åringene? Gjennom seks samlinger nærmer vi oss dåpens betydning og dybde ut fra **seks forskjellige symboler**. Symbolene har en bibelsk forankring og er knyttet til dåpen i vår kirkelige tradisjon.

Dette opplegget er organisert som **byggeklosser til samlinger og gudstjenester** som først og fremst er tenkt til bruk med 10-åringene. Disse kan selvsagt også brukes i andre sammenhenger som handler om dåp, som dåpsgudstjenester, dåpssamtaler osv.

Fortellerhansken ble utviklet til dette opplegget. Den kan bestilles på kirken.no/materiell.

Takk!

Gudstjenestene, akvarellene og deler av opplegget er med tillatelse hentet fra *Der Mensch lebt nicht vom Brot allein – Taufgottesdienste*, Kerstin Othmer-Haake, Luther Verlag, Bielefeld und Verlag Junge Gemeinde, Leifelden-Echterdingen, 2007.

En stor takk til Kerstin Othmer-Haake for inspirerende og velvillig samarbeid og tilrettelegging for oversettelsene, tilgjengeliggjøring av materiell og produksjonen av fortellerhansken.

DEN NORSKE KIRKE

Ved spørsmål eller innspill, ta kontakt med Silke Pahlke i Kirkerådet: sp259@kirken.no

Innhold

Om opplegget	2
Innhold	3
1.0 Planlegging	4
2.0 Samlinger	5
2.1 Første samling: Brødet	7
2.2 Andre samling: Hånden	10
2.3 Tredje samling: Korset	14
2.4 Fjerde samling: Lyset	18
2.5 Femte samling: Navnet	22
2.6 Sjette samling: Vannet	26
3.0 Gudstjenester	31
3.1 Gudstjeneste: Brødet	31
3.2 Gudstjeneste: Hånden	37
3.3 Gudstjeneste: Korset	40
3.4 Gudstjeneste: Lyset	43
3.5 Gudstjeneste: Navnet	47
3.6 Gudstjeneste: Vannet	50
4.0 Gratulerer med dåpen-sangen	53
5.0 Ressurser til samlingene	54
5.1 Leker	54
5.2 Fortelling om båten	55
5.3 Fortellerhansken	57
5.4 Dåpssalmer	57
5.5 Velsign vårt hus	58
6.0 Kommunikasjon	60
6.1 Logo	60
6.2 Illustrasjoner til samlingene	61
6.3 Akvareller til gudstjenestene	62

1.0 Planlegging

For at både barna og lederne skal få et godt utbytte av samlingene kreves litt planlegging. Det er fint å involvere lederne ikke bare i organisatoriske ting, men også i refleksjoner rundt dåpen i forkant. Dåpsesken eller andre elementer fra samlingene kan være gode utgangspunkter for dette.

Det er viktig å tenke gjennom om dere kan arrangere Gratulerer med dåpen i samarbeid med et kontinuerlig tiltak i menigheten, f.eks. barnekor eller klubb.

Det er ikke angitt anslått tid for de enkelte delene av samlingene. Dette fordi det er avhengig av mange variabler som gruppestørrelse, om lederne kjenner barna fra før, om barna er kjent i kirken osv. Samlingene inneholder derfor mange byggeklosser, som skal inspirere og kan settes sammen slik som lederne og barna ønsker. Tid til både samtaler og fordypninger og til lek er viktige elementer i samlingene og er derfor lagt inn som deler av byggeklossene.

Du savner kanskje noen tekster eller temaer i oppleggene. Det er ikke noe i veien for å bruke andre tekster og/eller å finne andre innfallsvinkler. Dette burde ses i sammenheng med den systematiske trosopplæringen i menigheten. Teksten Jesus og barna er f.eks. ikke tatt med, selv om den er en sentral del av dåpsliturgien, fordi den behandles allerede i Kode B.

Hvem inviteres?

Gratulerer med dåpen er i utgangspunktet et opplegg for 10-åringene. 10-åringene inviteres til å feire dåpen (sin), uavhengig av når de ble døpt eller om de ikke er døpt.

Om dere inviterer bare medlemmer eller medlemmer og tilhørende familiemedlemmer til Gratulerer med dåpen må vurderes lokalt. Opplegget passer for dømte og ikke dømte. Å inkludere ikke dømte barn i opplegget krever selvfølgelig bevissthet i forhold til språkbruk og handlinger, for eksempel skrive «tenk med glede på dåpen» - og ikke «tenk med glede på din dåp».

Tre gode grunner til å sende invitasjon til dømte medlemmer og deres tilhørende:

- Det kan forekomme feil i medlemsregisteret, slik at noen som faktisk er døpt ikke får invitasjon hvis vi sender kun til de dømte i registeret.
- Det skjer nokså regelmessig at tilhørende er med på trosopplæringshelger fordi foreldrene, og ungene selv, vil at ungene lærer mer om troen, og spesielt dåpen, før de eventuelt bestemmer seg for å døpes.
- Man feirer bursdagen sammen med bursdagsbarnet, selv om det ikke er din bursdag. Hvorfor ikke dåpen?

Vær særlig oppmerksom på å ivareta barn med spesielle behov. Ta gjerne kontakt med foreldrene, når du får informasjon om behov, slik at du sikrer at barnet trives og ha det bra.

Faddere

Fadderne er viktige! Det er laget spesielle invitasjoner til fadderne eller andre voksne som barna selv kan fylle og dele ut. Slik kan bevisstheten rundt fadderrollen styrkes, også 10 år etter dåpen. Det er fint å la fadderne medvirke i gudstjenesten på noen oppgaver der dere ser at det er mulig. Fadderne kan også inviteres til å være med på en samling sammen med barna.

2.0 Samlinger

Byggeklusser

Gratulerer med dåpen består av byggeklosser som kan brukes fritt og etter lokale behov. Det er forslag til 6 gudstjenester og seks samlinger med forskjellig tema. 10-åringer kan inviteres til 6 samlinger og en gudstjeneste eller til en lang lørdagssamling med påfølgende gudstjeneste. Da kan man f.eks. bruke elementene fra de forskjellige samlingene til å jobbe i små grupper eller til å streife noen temaer i løpet av dagen.

Ønsker dere å ha en kort samling om dåpen, så kan forskjellige elementer settes sammen. Da kan det være lurt å bruke en DÅPSESKE.

Dåpseske

En dåpseske kan være utgangspunkt for en samtale om dåp. Esken kan også brukes til å flette samlingene sammen og/eller til oppstart eller oppsummering. En dåpseske med passende innhold kan også være et godt hjelpemiddel til å presentere Gratulerer med dåpen for en stab, et menighetsråd eller for frivillige ledere.

Finn en fin skattekiste/eske og fyll den med forskjellige symboler. Du kan også fylle en eske med forskjellige ting som kan knyttes til dåpen og andre ting (Eksempel: en dåpsklut, et glass, et lys, en smokk, et babyleketøy, et kors, et stykke brød).

Gudstjeneste

Gudstjenestene kan også inspirere til en gudstjenesterekke om dåpen. Gudstjenestene består av byggeklosser som kan inspirere til å tematisere dåp på mange forskjellige måter. Dere velger selvfølgelig selv hvor mange og hvilke elementer dere vil bruke. Gudstjenestene inneholder kreative ideer for handlinger under dåpspåminnelsen fra De nye liturgiene (2011).

I alle samlingene finner man elementer som kan gjenbrukes i gudstjenesten, også sammen med barna. Det kan legges inn elementer i den liturgiske avslutningen, slik at salmer, bønner osv. blir kjente for barna. Gudstjenester med dåpspåminnelse skal være gudstjenester for hele menigheten, ikke bare for barna. Derfor kan det være meningsfullt å markere dåpspåminnelsen med hele menigheten.

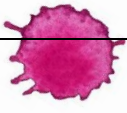
Oversikt over samlingene

TEMA	BRØDET	HÅNDEN	KORSET	LYSET	NAVNET	VANNET
INNHold	Jesus Kristus selv er livets brød og frelsens kalk.	Våre hender, Jesus hender, vi er alle i Guds hånd, velsignelsen	Livets kors: dødsteget og håpsteget	Jesus sier: Jeg er verdens lys. Dere er verdens lys.	Gjennom dåpen får vi en tilhørighet til Guds verdensvide familie.	Vannets tosidighet, bildet av regnbuen i dåpspårmenlsen
BIBEL-TEKSTER	Mark 14,12-26, Matt 26, 17-30	Luk 24,13-35 Joh 13, 1-17 Mark 7,31-37	Matt 27, 31-61	Joh 8,12 Mat 5,14	Mark 1,9-11 Matt 3 Jes 43	1.Mos 6 Rom 6
METODE	Samtale Fortelling Kreativt	Samtale Fortelling Kreativt	Samtale Fortelling Kreativt	Samtale Fortelling Undring Kreativt	Samtale Fortelling Aktiviteter Lek Oppgaver	Samtale Fortelling Lek Aktivitet
SANGER OG SALMER	Syng Håp 2 nr. 5 Brødet er ett Syng Håp 2 nr. 14 N13 622 N13 623 Gratulerer med dåpen	Barnesalmeboka 138 N13 Gratulerer med dåpen	N13 172 N13 104 N13 337 N13 339 Gratulerer med dåpen	This little light of mine Syng Håp 1. Lyset som gir oss håp N13 246 N13 752 Gratulerer med dåpen	N13 434 Gratulerer med dåpen	Syng Håp 2 nr. 65 N13 453 N13 185 N13 365 Gratulerer med dåpen
MAT	Mat fra Pesachfesten	Fingermat	Mat fra Jesus tid	Mat fra Jesus tid	Bokstavkjeks	Vann
UTSTYR	Fortellerhanske Bilde Dåpseske Symbol <i>Brød og vin</i>	Fortellerhanske Bilde Dåpseske Symbol <i>Hånden</i> Velsign vårt hus	Fortellerhanske Bilde Båten Dåpseske Symbol <i>Korset</i> Velsign vårt hus	Fortellerhanske Bilde Dåpseske Symbol <i>Lyset</i>	Fortellerhanske Bilde NAVNET Dåpseske Symbol <i>Bokstaver</i>	Fortellerhanske Bilde VANNET Båten Dåpseske Symbol <i>Vannet</i>

2.1 Første samling: Brødet

BIBELTEKSTER: <ul style="list-style-type: none">• Mark 14,12-26• Matt 26, 17-30 (Det siste måltidet)	
INNHold: <p>Jesus Kristus selv er livets brød og frelsens kalk.</p>	
HVA:	MATERIELL:
VELKOMMEN! <ul style="list-style-type: none">• Deltagerne tas imot i døra en og en.• Sendes videre hvor ledere drar i gang lek til alle har kommet eller begynner å synge sammen.• Velkommen – info om hva vi skal gjøre i dag.	
KOMME I GANG! <p>Sang eller lek</p> <p>Treklang 507 Er du veldig glad og vet det Treklang 536 Vi velkommen ønske vil Alle 10-åringene reiser seg, alle med rød genser reiser seg, alle med sko på reiser seg ...</p>	
SAMTALE/INTRO: <p>Å feire en fest</p> <ul style="list-style-type: none">• Se sammen på bildet.• Hva skjer på bildet? Hva gjør de der? Samle.• Når du skal feire en fest, hva gjør du der? Hvem vil du ha med? Hva trenger man til en fest?	Bilde fra en helt vanlig familiefest, mennesker rundt bordet, mat, latter, ... (printer ut fra nettet)
FORTELLING: <p>Mark 14,12-26, Matt 26, 17-30 (Det siste måltidet)</p> <p>Alternativt: Joh 6,1-15 (Jesus metter femtusen) eller Luk 24,13-35 (Emmaus)</p>	Det finnes utallige bilder fra det siste måltidet. Bruk gjerne et av disse som utgangspunkt for å fortelle eller til å samle hva barn vet om måltidet. Fint er f.eks., bilder fra Sør-Amerika. Forslag for en dramatisering finner du i gudstjenesten «Brødet».
SANG: <ul style="list-style-type: none">• Brødet er ett (Syng Håp 2 nr. 5)• For alle på jord en plass omkring bordet (Syng Håp 2 nr. 14)• Dine gaver venter på oss, Jesus (N13 622)• Ingen er for liten til å se Guds under (N13 623)	

<p>SAMTALE:</p> <p>Hva betyr nattverden?</p> <p>Nattverden har mange aspekter. Dere kan lage en plakat med følgende innhold:</p> <p>Nattverd betyr for kristne:</p> <p>Ti minne om Jesus liv, død og oppstandelsen</p> <p>Felleskap med Jesus. Alle hører med.</p> <p>Håp at Gud alltid er med oss.</p> <p>Styrke Den styrker oss for livets vei/i hverdagen.</p> <p>Tilgivelse En gave i Guds navn til å begynne på nytt.</p> <p><i>Har dere tid eller kan dele dere i flere grupper, så kan dere sammen finne ordenes betydning idet dere leser bibeltekstene og/eller ser på bilder til disse (f.eks. i en Barnebibel). Etterpå kan gruppene fortelle hverandre hva de har funnet ut av.</i></p> <p>Til minne om: Luk 24,1-12 (Oppstandelsen) Felleskap: Matt 19,14 (Jesus og barna) Håp: Luk 24,13-35 (Emmaus) Styrke: Joh 6,1-15 (Jesus metter femtusen) Tilgivelse: Luk 15,11-32 (Sønnen som kom hjem)</p>	<p>Nattverd betyr for kristne:</p> <ul style="list-style-type: none">• Til minne om Jesus liv, død og oppstandelsen• Felleskap med Jesus. Alle hører med.• Håp at Gud alltid er med oss.• Styrke for livets vei.• Tilgivelse En gave i Guds navn til å begynne på nytt.
<p>SAMTALE/OPPDAGELSE:</p> <p>Nattverdsutstyr</p> <p><i>Kanskje dere kan få besøk av en kirketjener som forklarer dette og forteller hva som gjøres under gudstjenesten.</i></p> <p>Se først sammen på alteret. Tenn alterlysene. Joh 8, 12 kan leses. Hva står ellers på alteret. Lukt på blomstene. Hvorfor står blomster på bordet? Ligger det en Bibel der? Se på nattverdsutstyret, kalken og disken. Kanskje dere finner noen symboler. Barna skal erfare at nattverdsutstyret er noe annet enn vanlig servise, den behandles på en spesiell måte. Fortell gjerne om hvordan nattverden feires i deres menighet. Les gjerne innstiftelsordene.</p>	
<p>SANG/SALME:</p> <p>Gratulerer med dåpen</p>	
<p>KREATIVT:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bake brød til gudstjenesten eller til å spise selv.• Lage en alterduk/duk – tegne eller stemple på vinblader, druer, brød. Brødet og kalken kan også klippes ut av filt og limes på.• Pynte et bord sammen til et festmåltid.• Male på matbokser (helst på enkle matbokser i metall) eller male på tallerken.	<p>Etter behov.</p>

<ul style="list-style-type: none">Lage et bilde av hvetekorn. Kjøp enkle billedrammer hos f.eks. IKEA, ta bort glasset og påfør lim i form av et kors, fest hvetekorn på dette, la tørke, sett på glasset (om det går, prøv forsiktig, ellers brukes dette uten glass). Om en har god tid kan en feste andre korn, rundt, på samme måte, her er alt tillat: mais, linser, ris ...	
<p>MAT, PRAT OG PAUSE</p> <p>Mat fra Pesachfesten Dere kan fortelle hvordan menneskene til Jesus tid feiret pesach, den kristne påskens historiske opphav. Måltidet minner jødene (også i dag) på at Gud frigjorde dem fra Egypt. Også Jesus og hans venner feiret pesach. Det spises og drikkes gjerne lamm og vin sammen med: Usyret brød spises for å minnes flukten fra Egypt. Israelittene hadde ikke tid til å bake surdeigsbrød. En grønnsak (som oftest persille) dyppes i saltvann og spises. Saltvannet representerer tårene som ble felt under slaveriet. Pepperrot symboliserer bitterheten i slaveriet. Fruktmos symboliserer mursteinsblandingen jødene brukte da de som slaver måtte bygge for egypterne. <i>Vi smaker på denne maten, vi feirer ikke pesach selv.</i></p>	<p>Usyret brød, fruktmos (eplemos blandet med nøtter og kanel), små biter pepperrot, persille og saltvann.</p>
<p>RESYMÉ:</p> <ul style="list-style-type: none">Hvordan har samlingen vært?Hva husker du spesielt?<i>Se på det dere har laget i dag.</i>	
<p>LITURGISK AVSLUTNING:</p> <ul style="list-style-type: none">InngangsortSalme: en dåpssalme (gjennomgående på alle samlinger)Tekst: f.eks. Luk 24,13-35 (Emmaus)Bilde «Brødet»BønnFadervårVelsignelsen	
<p>Flere ressurser:</p> <p>BILDE:</p> <ul style="list-style-type: none">Se på bildet. Hva ser dere?Jesus Kristus selv er livets brød og frelsens kalk.I nattverdfeiringen minnes vi hans liv, hans død og hans oppstandelse, i nattverdfeiringen får vi del i det: Vi skal leve, dø og oppstå.På dette bildet står Jesus på noen blomster, de skimter frem under hans føtter.Kanskje vi tenker på Edens hage når vi ser dem?Nattverden er en smak, en forsmak på paradiset – derfra kommer vi og dit vender vi tilbake til, fordi vi ble døpt til Guds navn, vi er og forblir Guds barn, skapt i Guds bilde.<i>Fordypningen kan utvides med mulighet til å tegne/male (ikke gi føringer på motivet) eller lek for dem som ikke ønsker å tegne.</i>	 <p>Bildene finnes på ressursbanken.no og kan vises på skjerm eller printes ut som plakater eller postkort.</p>

2.2 Andre samling: Hånden

BIBELTEKSTER: <ul style="list-style-type: none">• Luk 24,13-35 (Emmaus)• Joh 13, 1-17 (Jesus vasker disiplenes føtter)• Mark 7,31-37 (Den døve som hadde vondt for å tale)	
INNHold: <p>Våre hender, Jesus hender, vi er alle i Guds hånd, velsignelsen</p>	
HVA:	MATERIELL:
VELKOMMEN! <ul style="list-style-type: none">• Deltagerne tas imot i døra en og en.• Sendes videre hvor ledere drar i gang lek til alle har kommet eller begynner å synge sammen.• Velkommen – info om hva vi skal gjøre i dag.	
KOMME I GANG! <p>Sang eller lek f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none">• Treklang 507 Er du veldig glad og vet det• Treklang 536 Vi velkommen ønske vil• Treklang 497 Buggi-buggi (Så tar vi høyre hånden frem)• Treklang 507 Er du veldig glad og vet det• Alle 10-åringene reiser seg, alle med rød genser reiser seg, alle med sko på reiser seg ...	
SAMTALE/INTRO: <p>Våre hender</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Sitt i ring. Se på hendene deres, hva ser dere?</i>• Hud, striper, farger, fingernebler, blemmer, flekker ...• Hva gjør vi med hendene?, samle. <i>Lag stor plakat med mange hender og skriv alt inn/rundt som kan gjøres med hender.</i> Det er mye!• Hendene brukes også til å vise omsorg, trøste, stryke, klappe.• Noen snakker alltid med hendene (tegnestårk), men det gjør vi også ganske mye. Her kan korstegning introduseres.• Presten bruker hendene når hun/han velsigner oss.• <i>Evt. del i to grupper: en gruppe skal løse oppdrag bare med hendene, den andre gruppen skal løse oppdrag bare med ord, f.eks. Gratulerer hverandre med dagen, trøste hverandre, kaste en ball til hverandre, knyte skoen, forklare en vei, anerkjenne hverandre for noe, hente noe..</i>• <i>Samtale om erfaringene.</i> <p>FORTELLING:</p> <p>Jesus hender</p> <p><i>Å tro og å handle hører sammen. Ofte ser vi troen gjennom handling. Jesus har brukt hendene sine ofte. For å understreke dette kan man bruke en av følgende</i></p>	 <p>Stor plakat (papp), vannfarger eller fingermaling, tusj eller andre gode penner.</p>

fortellinger, evt dele i to grupper, jobbe med fortellingene i gruppene og fortelle hverandre etterpå om hva man har hørt/funnet ut av.

Emmaus (Luk 24,13-35):

Jesus bruker hendene til å bryte brødet.

- Muntlig fortelling *eller*
- Som en dialogfortelling (barna kan lese roller) *eller*
- Fra perspektivet til disippel Tomas (som jo ikke var med) om hva de andre disiplene har fortalt han *eller*
- Hvis mulig: fortelle med etapper. Gå fra rom til rom. Rommene er utformet og pyntet: alle setter seg sammen to og to i et mørkt rom, møte med Jesus i gangen, et vennlig rom hvor Jesus deler brødet, et lyst rom hvor disiplene ser Jesus.

Jesus vasker disiplenes føtter (Joh 13, 1-17):

- Peter forteller *eller*
- Rollespill *eller*
- Evt kan barna vaske hverandres føtter eller lederne kan vaske barnas føtter (avhengig av tryggheten i gruppen, dette må selvfølgelig være helt frivillig), etterpå samtale om erfaringene/følelser: hvordan er det å vaske en annens føtter, hvordan er det å få føttene vasket av en annen?

UNDRING/ROM FOR SAMTALE:

- Hva bruker Jesus hendene sine til?
- Hva tror dere hvordan hendene til Jesus så ut?
- Hvordan ser Jesus hender ut i dag? (Våre hender er Jesus hender.)

SANG/SALME:

Barnesalmeboka 138 Gud, du er hos meg
N13 626 Vår meg nær, å Gud, vær meg nær

KREATIVT:

Vi er alle i Guds hånd

På et mørkegrønt underlag/tøy (i begynnelsen av skapelsen) ligger en stor gul hånd (Guds hånd). Alle får et stykke leire og får forme et lite menneske som vi setter på hånden.

Hånden

Tenk på en hånd. Det er en hånd som er stor og trygg.

Vi trenger ikke være redd for hånden.

Det er Guds hånd.

Hånden er så stor at du kan krabbe opp i den, om du vil.

Du må ikke.

Om du krabber opp i hånden,

Kjenner du kanskje hvordan hånden gynger deg.

Gynger ... gynger ... gynger ...

I den store, trygge hånden kan du krype sammen som en liten valp,

Eller som et bittelite barn. Hvil der en stund.

Du kan holde øynene lukket. Gud bærer deg.

Mørkegrønn underlag,
stor gult papphånd, leire

<p>Og etterpå når du våkner og kryper ned fra hånden, Har du hele tiden en deilig, trygg følelse i hele deg. Gud er ikke langt borte. Du kan når som helst krabbe opp i Guds hånd. (Fra <i>Her er jeg! Barnebønner</i>, Monica Vikström-Jokela, IKO-forlaget)</p>	
<p>SAMTALE/ERFARINGER:</p> <p>Velsignelsen</p> <p>Hver samling og hver gudstjeneste avsluttes med velsignelsen. Den handler om 1. Gud tenker godt om deg, 2. Guds ansikt lyser opp når han ser deg, 3. Gud ser på deg og gir deg fred og/eller om Gud, Jesus og Den hellige ånd.</p> <p>Hvordan er det/hvordan føles det å bli velsignet? Hvordan ser dere ut når dere er velsignet? <i> Dette kan barna også tegne.</i></p>	
<p>SANG/SALME:</p> <p>Gratulerer med dåpen-sangen</p>	
<p>MAT, PRAT OG PAUSE</p> <p>Mat fra Jesus tid og/eller fingermat</p>	<p>Eksempler: brød (pitabrød, flatbrød), jogurt, nøtter, honning, frukt (tørket fiken og dadler, druer, granatepler), oliven, fetaost (i små mengder, oliven og feta spiser ikke alle barn, men fint å smake på)</p>
<p>RESYMÉ:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvordan har samlingen vært?• Hva husker du spesielt?• <i>Se på det det dere har laget i dag.</i>	
<p>LITURGISK AVSLUTNING:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inngangsord• Salme: en dåpssalme (gjennomgående på alle samlinger)• Tekst: Bilde• Bønn: Se f.eks. «Hånden» under KREATIVT• Fadervår• Velsignelsen: I dag kan denne delen bevist forsterkes. Stå i ring. Alle ... sine, slik at de blir varme. Tar hverandres hender mens dere sier velsignelsen. Syng gjerne en velsignelsessang.	

Flere ressurser:

BILDE:

Se på bildet. Hva ser dere?

Jesus velsigner, står med armene hevet. Han står på en grønn grankvist, som er et tegn på håp, liv og skaperkraft. Grankvisten minner også om advent og jul. Jesus kom med håpet til verden da han ble født.

Fordypningen kan utvides med mulighet til å tegne/male (ikke gi føringer på motivet) eller lek for dem som ikke ønsker å tegne.

Noen snakker med hendene, tegnspråk, dette gjør vi også i kirken. F.eks.

VELSIGN VÅRT HUS

Fra *Alle gode ting*, Skrifthuset

Finnes også i N 13: 763

Se også Kap. 5 i sammen bok om Harde og myke hender og fortellingen Den barmhjertige samaritan

Symbolene som er utviklet til Gratulerer med dåpen ligger på ressursbanken.no under Illustrasjoner.

Bilde «Hånden» finner du på ressursbanken.no kan vises på skjerm eller printes ut som plakat eller postkort.

2.3 Tredje samling: Korset

BIBELTEKST: <ul style="list-style-type: none">• Matt 27, 31-61• Alternative tekster: Joh 3, 1-21 (Nikodemus), Matt 28, 18-20 (Misjonsbefalingen)	
INNHold: Livets kors: dødstejn og h�pstejn	
HVA:	MATERIELL:
VELKOMMEN! <ul style="list-style-type: none">• <i>Deltagerne tas imot i døra en og en.</i>• <i>Sendes videre hvor ledere drar i gang lek til alle har kommet eller begynner å synge sammen.</i>• Velkommen – info om hva vi skal gjøre i dag.	
KOMME I GANG! Sang eller lek f.eks. <ul style="list-style-type: none">• Treklang 507 Er du veldig glad og vet det• Treklang 536 Vi velkommen ønske vil• Alle 10-åringer reiser seg, alle med r�d genser reiser seg, alle med sko på reiser seg ...	
SAMTALE/INTRO: <ul style="list-style-type: none">• <i>Samtalen startes f�r fortellingen og tas opp igjen etterpå. Dere må vurdere når i samtalen fortellingen passer. Kanskje barna har lyst til å snakke om noe annet først.</i>• I dag skal vi alle lage et kors til oss selv/pynte et kors. Jeg lurer på hvordan <i>jeg</i> skal pynte <i>mitt</i> kors? Hvordan skal jeg gjøre det? Hvordan skal <i>du</i> pynte <i>ditt</i> kors? Hvordan kan vi finne ut av det?• Jeg har tatt med meg mange forskjellige kors. Hvert kors har sin egen historie. Hvorfor ser korsene så forskjellige ut?• Hva er forskjellig?• Noen bærer et kors som pynt. Hvorfor det?• <i>Se på korsene. Snakk om forskjellene. Evt kan du fortelle det du vet om korsene.</i> Kors kan være mye forskjellig og kan fortelle om mye forskjellig.• Kors: et tegn for tortur, sorg, lidelse, men også trøst, h�p, de kristnes tegn, velsignelse, dåp og liv, ... livets kors, d�dstejn og h�pstejn.• Under dåpen: Når et barn blir døpt leser presten fra Bibelen og ber en bønn ved døpefonten, så tegner han korsets tegn over barnet, som et usynlig merke på at det tilhører den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus.	Forskjellige kors, små og store, forskjellig materiell, smykke, helst noen fra forskjellige land osv, evt. bilder av kors. Fint spesielt kors fra Sør-Amerika, fra afrikanske land osv. Du kan også ha med kors-symboler fra andre sammenheng, som «Røde kors». Bruk også kors dere har i kirken. Husk: Kirken har ofte korsform

SANG/SALME:

- N13 172 Were you there when they crucified my Lord?
- N13 104 I et skur i Betlehem
- N13 337 Du, Jesus er min største skatt (BM og LS)
- N13 339 Skriv deg Jesus på mitt hjerte (BM og NS)

FORTELLING:

Jesus blir korsfestet (Matt 27, 31-61):

Fortellingen om Jesus død kan være en tung fortelling for barn som minner om egne opplevelser av urett, lidelse og død og ting barn har sett på media/TV. Det er viktig at barn hører at Gud var sammen med Jesus hele tiden og at denne håpløse situasjonen ikke var slutten for han. Fordi fortellingen om den grufulle døden er nok så tung så passer det ikke å fremheve korsfestelsen med grufulle detaljer (slik det gjøres i noen filmer og i noen Barnebibler). En god løsning er derfor å bruke en nøktern fremføring. Bruk bilder (f.eks. fra Kees de Kort) eller enkelte svart-hvit-tegninger som tegnes mens lederen forteller (krever ikke spesielle tegneevner!). Tegnekull eller svart tusj fungerer fint. Viktig er å holde seg til en enkel strek og ikke tegne detaljer. Bruk store ark.

Tegning 1: Kroket figur med kors på ryggen

Høyden Golgata ligger utenfor Jerusalem. Der skal Jesus bli korsfestet. Soldatene legger Jesus korset på ryggen. Han må bære selv korset sitt, hele den lange veien. Mange mennesker følger med i toget. Det går langsomt fremover. Korset er alt for tung for Jesus. Snart bryter han sammen... Soldatene stopper en mann som er på vei hjem fra åkeren. Han heter Simon. De tvinger han til å bære korset helt opp til Golgata.

Tegning 2: Tre kors på en høyde

Så korsfester de ham. De tar av ham klærne og holder vakt over ham. Over hodet hans setter de opp et skilt, der står det: Dette er Jesus, jødernes konge. Mange går forbi og latterliggjør Jesus: Hvis du er Guds Sønn, så stig ned av korset! Til og med røverne som er korsfestet ved siden av ham, latterliggjør han. Noen kvinner er der også, de står på avstand og ser på.

Tegning 3: En sol som er dekket med mye svart farge

Plutselig blir det helt mørkt. Solen er borte. Menneskene ser rundt seg, de er redde, blir det lyst igjen en gang? Da skriker Jesus høyt: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg? Noen gir ham noe å drikke. Så dør han. Da revner forhenget i tempelet i to, fra øverst til nederst. Jorden skjelver og klippene slår sprekker. Alle er skremte og forundret. Men offiseren til soldatene, de som holder vakt over Jesus, sier: Sannelig, han var Guds Sønn! Senere spør soldatene: Hva skal vi gjøre med han?

Tegning 4: En åpen grav

Da kommer en fin mann: Josef fra Arimatea. Han synes det er viktig at Jesus får en riktig grav. Derfor ber han Pilates om lov til å legge Jesus i en ny gravhule. Josef tar Jesus kropp og legger han i en grav som er hugget i en bergvegg. Så ruller han en stor stein foran inngangen og går. Men to kvinner blir sittende foran graven. Kanskje de har en anelse om at Gud snart - på påskemorgen - skal gi dem en stor gave, en ny begynnelse.

<p>Teksten «Jesus lever» i <i>Bibelen forteller, Illustrert av Kees de Kort, Verbum</i>, kan være en god inspirasjon.</p>	
<p>SANG/SALME:</p> <p>Gratulerer med dåpen</p>	
<p>SAMTALE:</p> <p>Tilbake til korsene</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Her tas tråden fra samtalen før fortellingen opp igjen. Finner dere nye svar nå?</i>• Hvorfor er korsene forskjellige? Forskjellige mennesker har prøvd å skjønne denne hendelsen/denne fortellingen og har uttrykt det på forskjellige måter. Hva betyr korset for disse menneskene? Hva betyr korset i dag?• Er det et kors som du liker spesielt? Er det et kors du ikke liker?	
<p>KREATIVT:</p> <p>Vi lager vårt eget kors/lag ditt eget kors</p> <p><i>Her må det velges ut ifra muligheter.</i></p> <p>Dere kan lage og pynte et stort kors sammen. Eller barna lager hver sine kors. Får dere tak i egnete trekors, så er det fint om barna kan male på disse. Dere kan også lage helt enkle trekors eller dere kan lage pappkors. Dette blir fint om de limes på svart papp etterpå. Tanken er at barna kan fylle sine kors med egne bilder. Ellers finnes mange forskjellige kreative ideer rundt temaet kors, f.eks. i www.hobbyassistenten.no.</p> <p>En annen ide er å lag avtrykk av kors i kirken. Dette handler ikke så mye om «sitt eget kors», men om kors i kirken. Ideen passer også fint under gudstjenesten om korset: stabil gull- eller sølvfolie, i størrelse av et postkort, kan trykkes mot korsfigurer i kirken, om det enn måtte være gulvflisenes fuger eller relief ved/på døpefonten ...</p>	<p>Trekors, maling eller annet materiell etter behov.</p> <p>Evt gull- eller sølvfolie</p>
<p>MAT, PRAT OG PAUSE</p> <p>Mat fra Jesus tid</p>	
<p>RESYMÉ:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvordan har samlingen vært?• Hva husker du spesielt?• <i>Se på det det dere har laget i dag.</i>	

<p>LITURGISK AVSLUTNING:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inngangsort• Salme: en dåpssalme (gjennomgående på alle samlinger)• Tekst: Matt 28, 18-20• Bilde «Korset» med noen tanker• Korstegning og bønn: Eg teiknar ein kross med fingeren. Eg teiknar ain kross på hjartet. Det er teiknet for Jesus. Jesus er med meg. (Bønn fra «Her eg jeg! Barnebønner», Monica Vikstrøm-Jökela, IKO-forlaget)• Fadervår• Velsignelsen	
<p>Flere ressurser</p> <p>BILDE «Korset»:</p> <p>Se på bildet. Hva ser dere? Jesus Kristus står foran et hus. Kan hende det er en kirke. Men det kan være et helt annet hus. Kanskje det huset du bor i? Og midt på dette huset, midt inn i ditt liv er Jesus, som et kors. Med dette skal du vite: Vi vet at lidelse og nød hører med til dåpen. Noe gjenstår. Herren har frigjort oss på korset, ikke fra korset. Gud, hjelp meg å se at mørket rundt meg ikke er noe annet enn skyggen av din kjærlige hånd.</p> <p><i>Fordypningen kan utvides med mulighet til å tegne/male (ikke gi føringer på motivet) eller lek for dem som ikke ønsker å tegne.</i></p> <p>Korstegning i VELSIGN VÅRT HUS Fra <i>Alle gode ting</i>, Skrifthuset Finnes også i N 13: 763</p> <p>Symbolene som er utviklet til Gratulerer med dåpen ligger på ressursbanken.no under Illustrasjoner.</p>	 <p>Bildene finner du under Ressursmateriell, kan vises på skjerm eller printes ut som plakat eller postkort.</p>

2.4 Fjerde samling: Lyset

BIBELTEKSTER: <ul style="list-style-type: none">• Joh 8,12 (Jeg er verdens lys),• Mat 5,14 (Dere er verdens lys)	
INNHold: <p>Jesus sier: Jeg er verdens lys. Dere er verdens lys.</p>	
HVA:	MATERIELL:
VELKOMMEN! <ul style="list-style-type: none">• <i>Deltagerne tas imot i døra en og en.</i>• <i>Sendes videre hvor ledere drar i gang lek til alle har kommet eller begynner å synge sammen.</i>• Velkommen – info om hva vi skal gjøre i dag.	
KOMME I GANG! <p>Sang eller lek f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none">• Treklang 507 Er du veldig glad og vet det• Treklang 536 Vi velkommen ønske vil• Alle 10-åringene reiser seg, alle med rød genser reiser seg, alle med sko på reiser seg ...	
SAMTALE/INTRO: <p><i>Slå opp i Bibelen. Vet dere, når jeg slår opp i Bibelen, helt i begynnelsen, det første som Gud sa var: «Det skal bli lys!» Og det ble lys. Hvorfor egentlig det? Hva trenger vi lys til? Hvorfor trenger mennesker lys?/Hva trenger mennesker lys til? Samle, gi rom for assosiasjoner, ikke kommenter.</i></p> FORTELLING: <p>Fortelling: Lyset sal</p> <p>En konge hadde to sønner. Da han ble gammel, tenkte han at en av de to måtte bli hans etterfølger. Han samlet da alle sine vise rådgivere og kalte også på sine to sønner. Hver av sønnene fikk fem sølvmynter og kongen sa: «Dere får fem sølvmynter og dere får i oppgave å fylle slottets store sal – jeg skal ikke si hva dere skal fylle salen med, men i kveld, ja, da vil jeg se at salen er fylt opp.» Rådgiverne så på hverandre, de var enige, dette var en god oppgave.</p> <p>Den eldste sønnen gikk ut, han vandret forbi et åker hvor arbeiderne høstet sukkerrør. De tok alt inn og presset det i et stort kvern. De tomme sukkerrørene lå bare i veikanten. Den eldste sønnen tenkte: «Det er lett, jeg kan fylle hele salen med sukkerrør.» Han ble raskt enig med arbeiderne, han betalte fem sølvmynter og hele salen ble fylt med sukkerrør. Den eldste sønnen gikk til kongen og sa: «Det er gjort. Du kan peke ut meg til din etterfølger.» Men kongen sa: «Nei, det er ikke kveld ennå.»</p> <p>Ganske snart etter kom den yngste sønnen. Han ba om at sukkerrørene ble fjernet fra salen. Slik ble det. Da tok den yngste sønnen et lys, satte det midt i</p>	

<p>salen og tente det. Skinnet fra det levende lyset fylte hele salen, helt inn i det mørkeste hjørnet kom lyset inn.</p> <p>Da sa kongen: «Du skal bli min etterfølger. Din bror har betalt fem sølvmynter for å fylle salen med gamle sukkerrør. Du har alle dine fem mynter igjen, og du har fylt salen med det menneskene trenger.»</p>	
<p>UNDRING/ROM FOR SAMTALE:</p> <p>Hva var hallen fylt opp med til slutt? Hvorfor gleder kongen seg så veldig?</p> <p>En gang skulle Jesus snakke til en stor menneskemengde, han klatret opp på et høyt fjell og han snakket og snakket, og menneskene lurte på, hva vil han egentlig? Så sa han: Dere er verdens lys!</p> <p>Hvem snakker Jesus om? Hva betyr det?</p> <p>Det er det Jesus mener, dere er verdens lys, hver av dere.</p>	<p>Stor gul papirsol med teksten «Dere er verdens lys» (på øvre halvdel av sirkelen), som du legger i midten. En gul papirstripe per deltaker med deltakers navn på som dere legger rundt som solstråler.</p>
<p>SANG:</p> <ul style="list-style-type: none">• Treklang This little light of mine• Syng Håp I Lyset som gir oss håp• N13 246 Lyset skinner over jord!• N13 752 Gi oss lys	
<p>SAMTALE:</p> <p><i>Ta evt opp en linje fra salmen/sangen.</i></p> <p>«Jesus sier, jeg er verdens lys». Hvorfor sier han det? Hva betyr det?</p> <p>Hvem og når sier man dette i kirken? Hvorfor gjøres det? (<i>Samle eller fortell: dåpsritual, lystenning, forbønn, påskelys</i>)</p>	<p>Legg en gul halvsirkel med teksten «Jeg er verdens lys» på solen, slik at begge tekstene er synlige.</p>
<p>SANG/SALME:</p> <p>Gratulerer med dåpen, This little light of mine <i>eller</i> Lyset som gir oss håp (Syng Håp I)</p>	<p>«Gratulerer med dåpen» finner du under Ressursmateriell.</p>
<p>KREATIVT:</p> <p>Pynte dåpslys <i>Eller</i> Pynte telysglass</p>	<p>Materiell og oppskrifter til å pynte lys og pynte telysglass finner dere i vanlige hobbybutikker.</p>

<p><i>Eller</i> Kanskje dere kan i felleskap pynte et nytt påskelys til kirken.</p> <p><i>Lysene kan tennes under gudstjenesten med dåpspåminnelsen.</i></p>	<p>Lysene kan godt pyntes med dåpssymboler (se f.eks. under Kommunikasjon).</p>
<p>MAT, PRAT OG PAUSE</p> <p>Mat fra Jesus tid</p>	
<p>RESYMÉ:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvordan har samlingen vært?• Hva husker du spesielt?• <i>Se på det det dere har laget i dag.</i>	
<p>LITURGISK AVSLUTNING:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inngangsort• Salme: en dåpssalme (gjennomgående på alle samlinger)• Tekst: Joh 8,12; Mat 5,14• Bilde «Lyset» med noen tanker: Jesus foran soloppgangen eller bruk tegningene fra barna eller lystenning, hvis ikke det gjøres under gudstjenesten• Bønn: Eg tenkjer på eit lys. Eg tenkjer på eit stort, vedunderleg lys. Det er eit godt lys. Fargen er varm og gul. Det er eit lys som tek bort all angst og redsel. Lyset er her. Det er heilt nær meg. Lyset er glad i meg, det vil at eg skal ha det godt. Lyset ler. Lyset stryk meg over hovudet. Det stryk meg på kinnnet. No kviskrar lyset (fra <i>Her er jeg! Barnebønner</i>, Monica-Vikstöm-Jokela, IKO-forlaget)• Fadervår• Velsignelsen	

Flere ressurser

BILDE:

Se på bildet. Hva ser dere?

Lyset brenner klart. Det er jul, menneskenes lys som skinner i mørket er kommet til verden. Det er også påske, påskemorgens sol, lyset over graven som gir livshåp. Og det er også dåpen: å få vandre på livets vei, å få vandre i Guds lys, det som bekrefter håpet om at mørket, lidelse, nød og trengsel ikke er alt, og ikke er det første – og heller ikke det siste. For dåpens lys minner om trøst og fremtid, om evig liv, om lyset som viser veien hjem, om fredens by på en nyskapt jord.

Jesus Kristus lover:

Som lys er jeg kommet til verden, for at ingen som tror på meg, skal bli i mørket.

(Joh 12, 46)

Lyset skal ikke settes under et kar, men være synlig. Vi skal fortelle om det. Vi skal gjøre vår gjerning i lyset og la lyset prege oss. Vi skal leve i lyset og Paulus skriver om det:

Han har også latt lyset skinne i våre hjerter, for at kunnskapen om Guds herlighet i Jesu Kristi ansikt skal lyse fram.

(2. Kor 4, 6)

Fordypningen kan utvides med mulighet til å tegne/male (ikke gi føringer på motivet) eller lek for dem som ikke ønsker å tegne.

Symbolene som er utviklet til Gratulerer med dåpen ligger på ressursbanken.no under Illustrasjoner.

Bildene finner du på ressursbanken.no, og kan vises på skjerm eller printes ut som plakat eller postkort.

2.5 Femte samling: Navnet

BIBELTEKSTER: <ul style="list-style-type: none">• Mark 1,9-11• Matt 3 (Jesu dåp)• Jes 43 (Jeg har kalt deg ved navn, du er min)	
INNHold: <p>I dåpen nevnes navnene våres. Vi alle har et navn og en identitet. Gjennom dåpen får vi en tilhørighet til Guds verdensvide familie.</p>	
HVA:	MATERIELL:
VELKOMMEN! <ul style="list-style-type: none">• <i>Deltagerne tas imot i døra en og en.</i>• <i>Sendes videre hvor ledere drar i gang lek til alle har kommet eller begynner å synge sammen.</i>• Velkommen – info om hva vi skal gjøre i dag.	
KOMME I GANG! <p>Sang f.eks. Treklang 507 Er du veldig glad og vet det Treklang 536 Vi velkommen ønske vil Alle 10-åringene reiser seg, alle med rød genser reiser seg, alle med sko på reiser seg ... Eller en navnesang</p> <p>Eller lek «Jeg heter ..., og jeg gjør sånn» Alle står i ring. En og en presenterer seg ved å si: «Jeg heter [navn], og jeg gjør sånn [man gjør en enkel bevegelse].» Hele gruppa svarer med å si: «Hei, [navn], du gjør sånn.» (Hele gruppa gjentar bevegelsen.)</p>	
KREATIVT: <p><i>Alle lager fine navnelapp eller kort.</i></p>	Papp, farger, klistremerker osv
SAMTALE/INTRO: <ul style="list-style-type: none">• <i>Alle sitter sammen med sine navnekort. Alle får si navnet sitt høyt.</i>• <i>Jeg lurer på, hvorfor har vi egentlig navn? Hvordan har vi fått navnene våre?</i>• <i>Samle, gi rom for assosiasjoner.</i>• <i>Alle navn betyr et eller annet. Vet dere hva navnene deres betyr?</i>• <i>Barna forteller hva de vet om sine navn. Sammen kan dere finne ut av mer og/eller om de som ikke vet noe om navnets opprinnelse.</i>• <i>Eventuelt kan alle skrive navnets betydning på baksiden av navnekortet.</i>• <i>Vet dere hva, jeg kjenner en som heter Kristine. Høre hvem barna kjenner med lignende navn, kanskje et av barna? (Kristian, Kjersti, Kristi ...) Hvor kommer det navnet ifra? Det betyr de er kristne, hører til Kristus, er døpt til Kristi navn. Også Jesus ble døpt.</i>	Navneleksikon (bok eller nettside f.eks. www.norskenavn.no)

<ul style="list-style-type: none">Hva betyr «Kristus»? Kristus eller Christos: greske oversettelse av den jødiske tittelen Messias, «den salvede», en kongeskikkelse som ifølge GT skulle befri Israels folk.	
<p>SANG:</p> <p>N13 434 Det er navnet ditt jeg roper</p>	
<p>FORTELLING OG ROLLESPILL:</p> <p>Jesu dåp (Matt 3)</p> <p><i>Fortellingen er godt egnet som en fantasireise. Kontrasten mellom fantasireisen og Bibelteksten forsterker teksten og gjør den mer tilgjengelig.</i></p> <p><i>Skap en rolig og avslappet stemning og bruk evt. Materieell til å illustrere fortellingen.</i></p> <p>Landet er varmt og tørt. Den varme vinden blåser sand i øynene. Her vokser nesten ingenting, det er mye sand, tørre busker, noen kronglete oliventre ... (Bruk evt. sand som illustrasjon) ... (skap et bilde av ørkenen) ... Jordan venter på regn. Fordi, når regndråpene faller, våkner jorden, vannet samler seg i små bekk (lag regnlyder med fingertuppene) ... (skap et bilde av mer og mer vann, planter som begynner og spire, fugler plystrer, solen skinner, sommerfugl ...) Bekken renner, møter flere bekker og blir til en stor, praktfull elv. Gjennom det tørre og brune landet flyter elven som et sølvfarget bånd, livets bånd. (Du kan bruke blått tøy eller et sølvbånd til å illustrere dette.)Til slutt muner elven ut i en stor nydelig innsjø. Den varme vinden beveger vannoverflaten og skaper små bølger, når man bøyer seg over vannet så ser man glitrende fisker og runde steiner og solstråler ... Det er fiskebåter på sjøen og ved bredden står mennesker og henter vann med krukker. Vannet gir liv til alle.</p> <p>Sjøen heter Genesaretsjøen og elven heter Jordan.</p> <p>Jeg skal fortelle dere noe som hente ved Jordanelven for 2000 år siden.</p> <p><i>Slå opp i og les fra Bibelen: Matt 3. Johannes (døperen) passer også fint. Eller fortell videre i samme stil, barna kan lage/pynte landskapet mens du forteller. Barna velger da selv hva de ønsker å bruke fra kurven og illustrere så fortellingen.</i></p>	<p>Evt. sand, blått tøy eller sølvbånd</p> <p>Inspirasjon:</p> <ul style="list-style-type: none">Johannes (døperen), fra Helga Samset: Utvalgt - Lydfil (på bibel.no, NOK 10,-)En annen variant av fortellingen finner du i Kristin Gunleiksrud: «bibelfortellinger», IKOHelga Samset: Bibelfortellerboka, Verbum <p>Evt. kurv med mye forskjellig materieell, f.eks. steiner, planter, blader osv, lys, skål med vann, en liten due eller hvit fjær, et lite kors, figurer, tøybiter i forskjellige farger osv</p>
<p>SANG/SALME:</p> <p>Gratulerer med dåpen</p>	
<p>SAMTALE:</p> <p>Da folket sto rundt Jesus, det var helt stille fordi de ville få med seg alt, da var det noen som sa: har dere også hørt stemmen? « Dette er min Sønn, den elskede, i ham har jeg min glede.» Og en av dem, en gammel mann, jeg tror han het Mattias, han ble betenkt, dette hadde han hørt før. Han måtte tenke litt og så kom han på, at dette hadde han lest hos den store profeten</p>	

<p>Jesaja, at det kom en stemme som sa «Jeg har kalt deg ved navn du er min» Skulle Jesaja ha snakket om dåpen? Om Jesu dåp? Om alles dåp? Vår dåp?</p> <p>-«Jeg har kalt deg ved navn, du er min», hva betyr det? -Navn og identitet, hvordan henger det sammen? -«I Guds navn», hva kan det bety?</p>	
<p>KREATIVT:</p> <p>Lage navneskilt til sekk/koffert: Navneskilt kan lages enkelt: alle barn lager et fint navneskilt på papp som legges inn i små plastlommer («besøkslommer») og et fint bånd trås gjennom. Alternativt kan man laminere pappkortene og hulle med hullemaskin eller klippe ut farget filt, skrive navnet på med tusj og fester med fint bånd.</p> <p>Navnesmykke: Lag smykke med bokstavperler</p> <p>Luftballongaksjon: Alle fester et kort med navnet sitt på en heliumballong og slipper den løs mens det bes om velsignelsen: Gud, vi sender deg en bønn og ber om velsignelsen for oss alle som har vært med og feiret gudstjenesten og alle navn vi nevner i stillhet for deg. (Aksjonen passer også fint som avslutning av gudstjenesten «Navnet».)</p> <p>LEK:</p> <p>Stå etter alfabet: Alle barn står i en rekke etter alfabetet</p> <p>Navnekryssord: alle barn skriver navnet sine sammen som et stort kryssord</p> <p>Musikkstoppleken: På gulvet ligger mange lapper, på hver lapp står en bokstav. Barna danser/går rundt når musikken starter. Når musikken stopper tar alle barn en lapp med en bokstav fra navnet sitt. Musikken fortsetter og barna beveger seg. Under musikken er det lov å bytte bokstaver. Målet er at alle barn samler sitt navn.</p> <p>Den rasende leken (også godt egnet som oppvarmingslek, men ikke til å lære navn!): Alle står i ring og lederen har en stoppeklokke. Lederen nevner navnet sitt, så den venstre nabo, så den neste osv. Målet er å klare runden så fort som mulig. Lederen stopper tiden. Etter første runde står alle litt tettere sammen og prøver å slå tiden. Når grensen er nådd, så kan leken utvides idet lederen spør: Hvem kan et navn? Hvem kan to navn? Osv eller hvor mange navn begynner med «M» ...</p> <p>Jeg heter Anne og jeg liker appelsiner (også godt egnet som bli-kjent-lek): Alle står i ring. En begynner med å si navnet sitt og noe hun liker som begynner med samme bokstav, den neste gjentar og sier sitt eget navn: «Dette er Anne og hun liker appelsiner, jeg heter Simen og jeg liker sjokolade», slik fortsetter det til alle er med. Den som begynte (gjerne lederen) må si hele runden.</p>	<p>Besøkslommer/plastlommer fås hos forskjellige forhandlere for kopi, kontor og messetilbehør.</p> <p>Bokstavperler fås i hobbybutikker</p>
<p>MAT, PRAT OG PAUSE:</p> <p>Bokstavkjeks</p>	
<p>RESYMÉ:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvordan har samlingen vært?	

<ul style="list-style-type: none">• Hva husker du spesielt?• <i>Se på det dere har laget i dag.</i>	
<p>LITURGISK AVSLUTNING:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inngangssord• Salme: en dåpssalme (gjennomgående på alle samlinger)• Tekst: Jes 43• Bilde «Navnet» med noen tanker: Jesus omfavner menneskene. Jesu kjærlighet. Våre navn er skrevet ned i livets bok. Eller bruk tegninger fra barna eller lystenning, hvis ikke det gjøres under gudstjenesten: «Gud velsigne deg nn.» (bruk bevist barnets navn)• Bønn• Fadervår• Velsignelsen. I dag passer denne fine velsignelsen: Gud ser på deg med glede Og bevarer deg i kjærlighet. Gud sier ditt navn Og du blir du. (fra «Her eg jeg! Barnebønner», Monica Vikstrøm-Jökela, IKO-forlaget)	
<p>Flere ressurser</p> <p>BILDE «Navnet»:</p> <p>Se på bildet. Hva ser dere?</p> <p>Armene til Jesus – kjærlige og ømme. De viser at mennesket er tatt imot av Gud, er tatt inn i Jesu Kristi hengivenhetsfulle kjærlighet. Vårt navn er skrevet inn i livets bok, vi er omsluttet av Guds armer, nå og i all evighet.</p> <p><i>Fordypningen kan utvides med mulighet til å tegne/male (ikke gi føringer på motivet) eller lek for dem som ikke ønsker å tegne.</i></p> <p>Symbolene som er utviklet til Gratulerer med dåpen ligger på ressursbanken.no under Illustrasjoner.</p>	

2.6 Sjette samling: Vannet

BIBELTEKSTER: <ul style="list-style-type: none">• 1.Mos 6 (Noahs ark)• Rom 6 (Forent med Kristus i dåpen)	
INNHold: <p>Vannets tosidighet, bildet av regnbuen i dåpspåminnelsen</p>	
HVA:	MATERIELL:
VELKOMMEN! <ul style="list-style-type: none">• <i>Deltagerne tas imot i døra en og en.</i>• <i>Sendes videre hvor ledere drar i gang lek til alle har kommet eller begynner å synge sammen.</i>• Velkommen – info om hva vi skal gjøre i dag.	
KOMME I GANG! <p>Sang eller lek f.eks.</p> Treklang 507 Er du veldig glad og vet det Treklang 536 Vi velkommen ønske vil Alle 10-åringer reiser seg, alle med rød genser reiser seg, alle med sko på reiser seg	
SAMTALE/INTRO: <ul style="list-style-type: none">• Hvem har vasket seg i dag? Hvem har drukket noe? Hvem har pusset tennene i dag? Hvem har vært på do? Hva snakker jeg egentlig om? Hva trenger man til alt dette?• Hva kommer du på når du tenker på vann?• Hvordan er vann?• Når er vann næring?• Vann er verdigfult (drikk gjerne bevist litt vann sammen). FORTELLING: <p>1. Mos 6 (Noahs ark)</p> TID TIL UNDRING/ROM FOR SAMTALE <p>Hva tok Noah og familien hans med i arken? Hvilke tre ting hadde du tatt med i arken?</p>	Bruk gjerne bilder eller flanellograf. Inspirasjon til fortellingen i bibelfortellinger, Kristin Gunleiksrud, s. 22 ff.
SANG: <ul style="list-style-type: none">• Syng Håp 2 nr. 65 (Levende vann)• N13 453 Här en källa rinner (ss, sv)• N13 185 Mitt eneste håp• N13 365 Den botnlause kjelda er opna (nn)	
VANNMEDITASJON: <p><i>Denne passer også fint under den liturgiske avslutningen.</i></p> <p><i>I midten på en blå duk står en tom skål og en mugge med vann. Barn etter barn får lov til å helle litt vann i skålen. Nå skal vi bli stille/rolig slik som vannet i skålen blir</i></p>	Blå duk, glasskål, mugge med vann

<p>stille nå. <i>Når alle er blitt stille:</i> Nå kan dere vekke hverandre. Ta en dråpe vann fra skålen og drypp den på hånden til naboen. <i>Alle lukker øynene. Lederen begynner. Når et barn føler dråpen, kan han åpne øynene. Evt rolig musikk.</i></p> <p>ROM TIL UNDRING OG SAMTALE ETTERPÅ:</p> <p>Hvordan var det å bli vekket på denne måten?</p>	
<p>Eller</p> <p>VANDRING MED FOKUS PÅ VANN:</p> <p><i>Dette er en bønnevandring med fokus på vann og dåpen, og hva dette har å si for oss. En voksen person leder vandringen, mens barna føler rolig etter. Dere kan også gå i mindre grupper, med hver sin leder.</i></p> <p><i>Først må man finne et egnet sted for vandringen. Det er fint om dette er et litt rolig sted, sånn at det kan være lettere for barna å konsentrere seg. Et sted med et vann eller en elv kan være et velegnet sted. Lederen forteller mens dere går.</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Trekk pusten dypt tre ganger. Hvor tror dere vi finner vann på dette stedet? Hva tror dere at vi oppdager på denne turen?• Før vi begynner på denne turen skal dere forestille dere at Jesus går foran dere. Legg merke til vannet rundt deg? Er det fuktighet i luften? Hva med vannet i kroppen din? Er du tørst?• Legg merke til vannet som finnes der du går. Er dette vann som er der naturlig som en elv eller et vann, eller er det det menneskene har gjort som gjør at det er vann der som en fontene eller lignende. Inne i seg kan alle takke for dette vannet.• Bruk sansene dine etter hvert som du møter vann. Hvordan ser vannet ut? Hvordan lukter det? Hvordan føles det? Hvordan smaker det? Hvordan høres det ut?• Tenk på alle mennesker og levende dyr som er avhengig av dette vannet.• Se dere rundt en gang til? Er det noe som overrasker dere når dere ser vannet i dette området. Er det mer eller mindre vann enn det du hadde tenkt deg? <p><i>Vandringen kan avsluttes på mange forskjellige måter. Barna kan få beskjed om å takke for vannet, mens de fortsatt er stille, eller man kan samles igjen for å samtale om det de så og kanskje be en felles bønn og takke for det de har sett.</i></p>	<p>Ide: Water of Baptism, Water for Life (Anne E. Kitch)</p>
<p>VANN = LIV</p> <p>Samle fakta om vann. Lag en utstilling til gudstjenesten/kirkekaffe.</p> <ul style="list-style-type: none">• Uten vann, ingen liv• Menneskekroppen består av ca. 70 % vann• Bare 1 % av vannet på jorden kan drikkes• 3/4 deler av jorden er dekket med vann• 1,1 milliarder mennesker på jorden har ikke tilstrekkelig tilgang til rent vann• Et menneske uten drikkevann kan ikke overleve lengre enn 7 dager• Anbefalt drikkemengde per person/dag er 8 glass• Vann er rundt oss overalt (luft, planter, mat)	<p>Wikipedia: drikkevann FN: tema vann</p>

<ul style="list-style-type: none">• Vann er kraft (strøm, rens, koke mat, ... men også ødeleggelse, storm, drukne, for lite eller for mye vann kan være livstruende)• Vann sirkulerer <p>Lag et ark til å telle (hjemme) hvor ofte du gjør dette i løpet av en dag:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvor ofte skyller du ned i doen?• Hvor ofte vasker du deg på hendene/ansikt?• Hvor ofte bader du/dusjer?• Hvor ofte brukes oppvaskmaskinen/vaskes opp?• Hvor ofte drikker du vann?• Hvor ofte brukes vaskemaskinen?• Hvor ofte pusser du tennene?• Hvor ofte vannes planter/blomster?• Annet?	
<p>SAMTALE OM VANNETS TO SIDER OG DÅPEN:</p> <p>Hva trenger vi vann til? Når er vann truende, farlig? <i>På dråpen noterer barna alt vi trenger vann til, på bølgen noterer barn, når vann er truende.</i></p> <p>Hva har vann å gjøre med dåpen? Hvorfor døper vi med vann? (Rom 6)</p> <p><i>Fortell fra dåpsritualet. Stå gjerne rundt døpefonten. Kanskje barna har lyst til å døpe en dukke?</i></p>	<p>Stor blå pappdråpe og stor blå pappbølge</p>
<p>SANG:</p> <p>Gratulerer med dåpen</p>	
<p>KREATIVT: Male med akvarellfarger</p> <p><i>Eller</i></p> <p>Male på drikkeglass</p> <p>LEK/AKTIVITETER:</p> <p>Vannleker: Hvor langt klarer dere å gi en vanddråpe videre til neste? Eller om sommeren, lek med vann ute: Gi glass med vann videre uten å søle. Eller to grupper konkurrerer mot hverandre om å flytte vann fra en bøtte til en annen (med ca 10 m mellomrom) med hjelp av et plastglass. Enda mer morsomt: bruke svamper til å transportere vannet.</p> <p>Vannfortelling, f.eks. fortelling fra ferietur. Hver gang ordet «vann» blir nevnt, så må barna sprette opp, legge seg ned e.l. eller drikke vann.</p> <p>Konkurranse med vannposter: <i>Dette opplegget egner seg best ute, men med litt ekstra hjelpemidler går det også fint å ha den inne.</i> <i>Del inn i ulike lag på ca. 3-5 stykker, eller det som passer. Lagene skal igjennom fire poster for å øke bevissthet rundt eget vannforbruk. Alle lag for utdelt en 1 ½ liters flaske med vann med 1 liter vann, det må merkes av desiliter på flasken. Når leken er slutt er det om å gjøre og ha mest mulig vann igjen i flasken</i></p>	<p>Materiell og oppskrifter til å male på glass og til å male med akvarellfarger finnes i vanlige hobbybutikker.</p> <p>Plastglass, bøtter med vann (to per gruppe).</p> <p>Ide: Trosopplæring i friluft, Solveig Leikvoll, KFUK-KFUM speiderne</p>

Oppgaver på postene:

- 1) Hver gang man skyller ned på do bruker du ca. 10 liter vann. Hell ut 1. dl vann
- 2) Mange må drikke forurenset vann. Hell ut innholdet i en balje med vann, hell litt jord etc. opp i. Laget må rense dette sølevannet igjennom kaffefilter for å få det på flasken. Oppgi maks antall minutter de har på seg.
- 3) Hver gang man dusjer bruker man ca. 22 liter vann. Hell ut 2.2 dl vann
- 4) Laget må gni hendene i aske og så rengjøre hendene med så lite vann som mulig.

Når alle lagene er ferdig kan flaskene settes opp ved siden av hverandre og vinneren avgjøres.

Vote with your feet:

Målet med denne aktiviteten er å gi deltakere grunnleggende kunnskap om vann og om dåpen på en morsom måte.

I denne leken stiller deltakerne seg samlet, midt i rommet. Den som leder samlingen står foran gruppen og leser en påstand. Deltakerne skal ta stilling til påstanden ved å dele seg: De som mener påstanden er uenig går til den ene siden av rommet, mens de som påstanden er feil går på den andre siden. Når de har valgt side spør man dem hvorfor de valgte den siden de gjorde. Deretter får de høre fasiten før de igjen samles i midten av rommet. Deretter kommer neste påstand.

Forslag til påstander:

- Halvparten av vannet på jorda er hav.
 - Feil
 - 97 % av vannet på jorden er hav!
- Halvparten av sengene på sykehusene i verden er i bruk av personer som lider av sykdommer som skyldes vannproblemer?
 - Riktig
- Man skal være under ett år gammel når man døpes.
 - Feil
 - Det er ingen regler når man kan døpe seg
- Personer i utviklingsland bruker i gjennomsnitt 50 liter vann om dagen, mens personer i Vesten bruker i gjennomsnitt 100 liter vann om dagen?
 - Feil
 - Personer i utviklingsland bruker i gjennomsnitt 10 liter vann om dagen. Vi bruker 10 liter når vi trekker opp etter et do-besøk. I gjennomsnitt bruker vi 250 liter vann om dagen!
- Man kan bli døpt så mange ganger man vil?
 - Feil
 - Man døpes bare en gang.
- Pengene vi i Europa bruker på iskrem i løpet av et år, kunne sikret rent drikkevann for alle i verden?
 - Riktig
- Når man blir døpt er det lov å ha 10 faddere i alle aldre?
 - Feil
 - I Den norske kirke må man ha minimum 2 og maks 6 fadder og de må være over 15 år.

«Vote with your feet» er hentet fra Global konfirmant, utgitt av Norges KFUM-KFUK.

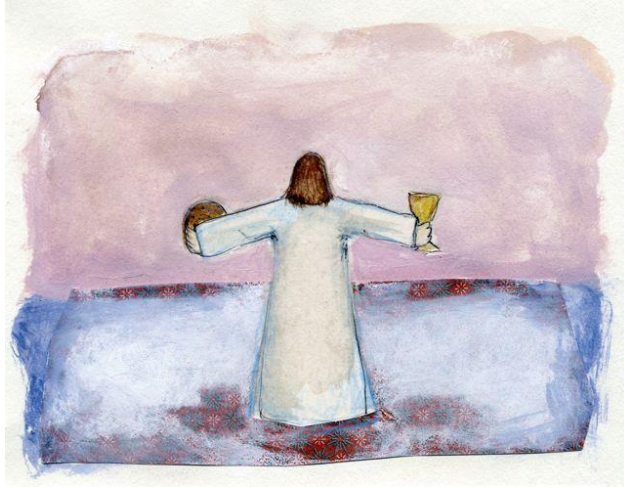
<p>MAT, PRAT OG PAUSE:</p> <p>Drikke vann så klart. Evt. spise noe som inneholder mye vann: agurk (97 % vann), vannmelon (92 %), jordbær (91 %), appelsin (87 %), epler (87 %).</p>	
<p>RESYMÉ:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvordan har samlingen vært?• Hva husker du spesielt?• <i>Se på det dere har laget i dag.</i>	
<p>LITURGISK AVSLUTNING:</p> <p>Start evt. med vannmeditasjonen</p> <ul style="list-style-type: none">• Inngangsort• Salme: en dåpssalme (gjennomgående på alle samlinger)• Tekst: f.eks. 1. Pet 3,20 ff.• Bilde «Vannet» med noen tanker: Vannet renner ned på Jesus, danser rundt ham, ... kanskje noen ser Moses vandring gjennom havet (Vann er livskilde og fare). Eller bruk tegningene fra barna eller korstegning med vann på fingeren, hvis ikke det gjøres under gudstjenesten• Bønn• Fadervår• Velsignelsen	
<p>Flere ressurser:</p> <p>Bilde Vannet:</p> <p>Se på bildet. Hva ser dere?</p> <p>Uten vann blir det ikke liv. Alle trenger vi vann. Vannet er et synlig tegn for Guds kjærlighet og nåde. Det å bli renvasket fra synden hører med inn i tankesettet, men er ikke enerådende. Samtidig gjenoppdages også tankesettets rekkevidde: i dåpen blir en dukket under og blir dratt opp igjen: I dåpen får jeg del i Jesu Kristi død og oppstandelse.</p> <p><i>Fordypningen kan utvides med mulighet til å tegne/male (ikke gi føringer på motivet) eller lek for dem som ikke ønsker å tegne.</i></p> <p>Andre bibeltekster: 1.Mos 1, 6-10 og 20-30 (Skapelsen); Matt 3,13-17 (Jesus blir døpt); Sal 36,10 (For hos deg er livets kilde, i ditt lys ser vi lys.); Sal 65, 6-14; 1.Kor 6,11 (Slik var noen av dere før. Men nå er dere vasket rene ...); 1.Pet 3,20ff (Dette er et bilde på dåpen); Rom 6 (Forent med Kristus i dåpen); 2. Mos (Exodus); Salme 23</p> <p>Se også fortelling om Jesu dåp (Matt 3) i samlingen om Navnet.</p> <p>Se også: Ideer og opplegg rundt temaet vann fra Aqua – Seks fortellinger om vann, IKO inneholder opplegg om vann og mangelen på vann.</p> <p>Inspirasjon til gudstjenesten: Kirkeårets fortellingstekster 2, IKO, s. 214 ff.</p> <p>Symbolene som er utviklet til Gratulerer med dåpen ligger på ressursbanken.no under Illustrasjoner.</p>	

3.0 Gudstjenester

Det er laget gudstjenester til hver av de seks samlingene, med dåpspåminnelse.

3.1 Gudstjeneste: Brødet

Jesus Kristus selv er livets brød og frelsens kalk.

I nattverdfeiringen minnes vi hans liv, hans død og hans oppstandelse, i nattverdfeiringen får vi del i det: Vi skal leve, dø og oppstå.

*På dette bildet står Jesus på noen blomster. Vi kan skimte dem under hans føtter.
Kanskje vi tenker på Edens hage når vi ser dem?*

Nattverden er en forsmak på paradiset – derfra kommer vi og dit vender vi tilbake til, fordi vi ble døpt til Guds navn. Vi er og forblir Guds barn, skapt i Guds bilde.

Dåpen og nattverden – de to hører sammen. De er våre to sakramenter. Dåpen gir oss medlemskap i kirken, gjør oss til ett med Kristus, og åpner veien til nattverden for oss. I nattverden blir Jesu kropp synlig, i menneskene, i brødet på bordet, i det en tar imot, i det en spiser, synger og ber, ler og gråter. I vår kirke er barn velkommen til nattverden. De skal være forberedt og det skal være godt for dem å være med.

I denne gudstjenesten prøver vi å ta kirkens ansvar for dåpsopplæring på alvor, gjennom tekster, bønner og sanger som kan være med på en god forberedelse. Vi vet at sakramentet, handlingen alltid er større enn det våre ord kan romme. Men det er det vi har, tre håndfuller med vann på hodet, et lite stykke brød og et lite beger med vin.

I: Samling	
Inngangordsord	<p>L I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn: Vår Skaper, Frigjører og Livgiver.</p> <p>A Amen.</p> <p>L Vår hjelp er i Herrens navn,</p> <p>A han som skapte himmel og jord.</p> <p>L Gud fullfører sin gjerning, Guds miskunnhet varer evig og han gir ikke opp sine henders verk. (se Sal 124, 8; 138, 8)</p>
Bønn	<p>Kan leses i veksel, eller i veksel av for eksempel ML og L, dog da uten omkved.</p> <p>A Av mange korn blir det ett brød, vi deler det mellom oss.</p> <p>1 For hver bit vi tar av brødet minner vi hverandre om at Gud gav oss livet, Gud gir oss brød, Gud passer på oss.</p> <p>2 For hver bit vi tar av brødet får vi visshet om at Gud holder til blant oss, Gud mener det godt med oss, Gud vokter over vårt liv.</p> <p>A Av mange korn blir det ett brød, vi deler det mellom oss.</p> <p>1 For hver bit vi tar av brødet ser vi at Jesu kjærlighet var sterkere enn lidelsene, hans tillit til Gud var sterkere enn frykten for døden, Gud vokter over hans liv.</p> <p>2 For hver bit vi tar av brødet binder Gud oss sammen med hverandre, tar Gud vekk det som skiller oss, gjør Gud vårt liv helt.</p> <p>A Av mange korn blir det ett brød, vi deler det mellom oss.</p> <p>1 For hver bit vi tar av brødet vokser vårt håp om sannhet og rettferd, om at Gud fornyer vårt liv.</p> <p>A Av mange korn blir det ett brød, vi deler det mellom oss. (etter inspirasjon fra Sal 111)</p>
Samlingsbønn	<p>Gud, du ser oss og du hører oss. Du er med oss og hos deg er vi i sikkerhet. Til deg kan vi komme – med alt vi har, med det vi gjør og med alt vi har på hjertet. Du hører vår sorg og vår angst og vi håper at du vil hjelpe oss. Du hører vår glede og vi håper at du ler sammen med oss. Vi takker deg, Gud. Amen.</p>

II: Ordet

Preken

Denne kan gjerne begynne med en enkel dramatisering. En tekst om nattverden kan hentes fra en barnebibel og det er en voksen som er forteller og leser. Så velges noen barn til å være Jesus, disipler ... så mange personer som fortellingen fra barnebibelen legger opp til. Ha gjerne utstyret klart: et bord, stoler, vinkanne, brød og så videre. Om en ikke vil bruke en barnebibel, kan teksten nedenfor brukes (eller tilpasses egne behov). Noen forslag på regi finnes i teksten, men her er det jo mulig med mye mer, om de «personene» faktisk gjør det fortelleren sier, støtter opp under det med (enkle) bevegelser. Dette må introduseres på en god måte.

Slik var det da Jesus feiret nattverd:

Jesus og de tolv disiplene hans hadde gått hele dagen (*Barna går rundt omkring.*). Jesus og Tomas, Matteus og Markus, Johannes og Levi, Jakob og Peter, Simon og Andreas, Filipp og Bartolomeus og Judas. Og nå trenger de å hvile, de må samles rundt et bord, de må ha mat.

De kommer til en vennlig mann og han viser dem et flott rom i annen etasje av huset. (*Et barn står slik at det møter de andre barna rett ved trappene opp i koret, de går opp trappetrinnene og samles rundt alteret som er pyntet og dekket.*)

De ser det festpyntede bordet, tretten deilige plasser er det rundt bordet, det ser fint ut og disiplene stråler over hele ansiktet, ja, dette blir deilig, tenker de. Men først må de vaske seg på hendene. (*Vaskebolle og vaskekanne står i nærheten til alteret og alle «vasker» seg på hendene.*)

Plassen rett ved siden av Jesus, på Jesu høyre side, er til Peter. På den andre siden, på Jesu venstre side, sitter Tomas. Og det er deres oppgave å finne frem mat og drikke, brød og vin. Den vennlige mannen viser dem hvor alt er å finne. (*Den vennlige mannen peker i den retningen hvor alt står klart, kanskje på et lite bord ikke langt fra alteret.*)

Peter og Tomas går og henter alt sammen. (*De to henter brød og vin og setter det på alteret.*) Nå er det på tide at alle setter seg. For nå er alle slitne, de vil gjerne sette seg ned og strekke seg litt. Men det er allerede litt mørkt ute, så noen tenner et lys, ja, det er Andreas som gjør det. (*Andreas tenner alterlysene.*)

Nå tar alle plass, Jesus i midten, Peter og Tomas ved siden av ham og så alle andre rundt dem. (*Jesus, Peter og Tomas setter seg først, så alle andre, slik at de sitter rundt alteret.*) Alle gleder seg at måltidet kan begynne, alt er slik Jesus hadde sagt det skulle bli – og det gjør godt.

De vil spise og de vil være glad, men det er litt merkelig, for på en eller annen måte er det annerledes, det blir ikke den glade stemning de ellers hadde opplevd. Noe er annerledes. Disiplene ser på Jesus. Ja, han ser trist ut, tenker de.

Alle ser på Jesus. Og Jesus ser på dem, på hver og en av dem. Han peker på dem, på en etter en og så sier han: Sannelig, en av dere, en av dere som nå spiser sammen med meg, en kommer til å forråde meg.

Disiplene ser på hverandre og de grubler: Er det meg? Men alle slår det fra seg. Nei, sier den ene etter den andre, nei, det er ikke meg. Aldri, aldri, aldri.

Og Tomas sier: Jesus, hvorfor tror du det, er du sikker på det? Det er bare Judas som er helt stille og som ikke sier noe. Jesus sier enda en gang: Sannelig, en av dere, en av dere som nå spiser sammen med meg, en kommer til å forråde meg.

	<p>Disiplene vender blikket ned, forsiktig, de begynner å spise, ingen sier noe. Men Jesus legger brødet foran seg, han folder hendene, han ber og han takker Gud. Disiplene folder hendene, de også. Da tar Jesus brødet opp, han bryter det i to deler og rekker det frem for dem og han sier: Ta imot og spis. Dette er min kropp.</p> <p>Disiplene tar imot, de gjør det, og hver og en tar en liten bit og rekker denne lille biten til naboen, de gir hverandre av det brødet Jesus gav til dem.</p> <p>Så tar Jesus den store kalken som står midt på bordet, han løfter den opp, takker Gud enda en gang, og sender så kalken rundt, kalken går hele runden og alle drikker litt av den. Jesus sier: Denne kalk er den nye pakt i mitt blod. Alle synger en sang, disiplene sitter rundt bordet, de reiser seg og går ut i natten, følger etter Jesus som går mot Oljeberget. Dette var et merkelig måltid og ingen av dem har skjønt hva Jesus mente med brødet som skulle være kropp og vinen som skulle være den nye pakt. Men de skjønner: Jesus kommer til å gjøre alt for dem, alt som er nødvendig, til det ytterste vil han gå.</p> <p>Først etter oppstandelsen, etter påskedagen, skjønte de meningen med dette, med brød og vin og kropp og blod: Jesus ville dø for dem så de fikk leve.</p>
IV: Nattverd	
Innledning til nattverden	<p>Jesus fra Nasaret, vår Kristus, ville komme oss helt nær, ville vise oss hvem Gud er. Han gikk ikke bare til sine likesinnede. Han gikk til de fremmede, han gikk til de utstøtte og til mennesker som ble sett ned på, til mennesker som ble holdt utenfor. Han spurte ikke om hvem det var upassende å omgås, han brydde seg ikke om vanlige skillelinjer. Jesus gikk til alle slags mennesker og han sa: Vi hører sammen! For å vise dette, spiste han sammen med mange forskjellige mennesker. Og Jesus sa at vi skal spise og drikke for å minnes ham. For å huske at han spiste med mange forskjellige mennesker, skal vi komme sammen, spise brød og drikke vin: For Guds skyld skal vi samles rundt bordet, i Guds navn skal vi dele.</p> <p><i>Eller:</i> Kjære Gud, du inviterer oss til ditt bord. Vi kan komme med alt som opptar oss, med vår sorg og vår glede. Det spiller ingen rolle om vi er frekke eller flinke, om vi er syke eller friske, om vi er modige eller om vi har angst. Du kaller på oss alle sammen, vi skal få del i det du gir til oss: Brød og vin. Vi skal få leve.</p>
Bønn med innstiftelsesordene	<p>Gud, vi takker deg for brødet.</p>

	<p>Kornet var spredt over markene, men har blitt ett i brødet – for oss et bilde på det fellesskap vi har med Kristus og med hverandre, for: Vår Herre Jesus Kristus [...]. Gjør dette til minne om meg. Gud, vi takker deg for vinen.</p> <p>Druene var spredt over fjellene, men har blitt ett i vinen – for oss et bilde på at vi hører sammen med Kristus og med hverandre, for: Likeså tok han kalken etter måltidet [...]. Gjør dette så ofte som dere drikker det til minne om meg.</p>
Takkebønn	<p>Gode og barmhjertige Gud, vi har delt brød og vin, vi takker deg at du vil styrke oss.</p> <p>La oss dele gudstjenestens erfaring i de dagene som nå kommer, hjemme, på skolen og på fritiden, gi oss håp, mot og kraft til å møte alt som kommer, la oss stole på at din hellige Ånd er med oss, overalt hvor vi går. Amen.</p>
Annet	
Noen sangforslag	<p>Brødet er ett (Syng Håp 2 nr. 5) For alle på jord en plass omkring bordet (Syng Håp 2 nr. 14) Dine gaver venter på oss, Jesus (N13 622) Ingen er for liten til å se Guds under (N13 623)</p>
Kreative ideer	<ul style="list-style-type: none">a) En kan bake brød til gudstjenesten, en kan også – og det er noe mer jobb – lage druejuice selv.b) En kan lage druer, en vinranke med mange druer, på disse kan navnene til barna settes.c) En kan lage en alterduk/duk – tegne eller stemple på vinblader, druer, brød. Brødet og kalken kan også klippes ut av filt og limes på.d) En kan lage et bilde av hvetekorn. Kjøp enkle billedrammer hos f.eks. IKEA, ta bort glasset og påfør lim i form av et kors, fest hvetekorn på dette, la tørke, sett på glasset (om det går, prøv forsiktig, ellers brukes dette uten glass). Om en har god, tid kan en feste andre korn, rundt, på samme måte, her er alt tillatt: mais, linser, ris ...e) Del ut hvetekorn til hele menigheten, gi tid til å se på hvetekornet. Enten kan det settes i en sammenheng med Joh 12, 24 eller det kan leses en tekst til, som for eksempel teksten nedenfor. <p>Se også Samlingen – LYSET.</p>
Meditasjon	<p>Hvetekorn</p> <p>Se på meg, jeg er et lite hvetekorn. Synes du jeg er lite og ubetydelig? Bare husk, i meg er det en stor styrke. Hvor jeg kommer fra? Nei, det vet jeg ikke. Men jeg aner noe: Det var et annet hvetekorn, og det ble lagt ned i jorden. Regnets vann og fuktighet, solens varme, har vekket det opp. Det har strukket seg oppover, det ville ut, det vokste til. Under solens hete stod det oppreist, det ble vasket rent av regnet – og da det var moden frukt, kom bonden og høstet det, tresket det og det ble mange korn. Et av dem var jeg. Det er min historie.</p>

	<p>Eller kan jeg bli til noe annet? Jeg drømmer om at jeg kan bli til noe som gjør andre godt, som gir kraft til andre.</p> <p>Men det er vanskelig, det kan jeg ikke klare alene, så jeg må finne andre, andre som går sammen med meg. Jeg drømmer om at jeg er sammen med mange andre korn, at vi kan bli sterke fordi vi er sammen. Sammen skal bli malt til mel, vi skal forvandles. Det må til.</p> <p>Jeg drømmer om en stor bolle full med mel og jeg er midt i denne bollen. At det blir noe av drømmen min. Ja, så er det viktig at det kommer vann til. Uten vann er det ikke liv. Vannet rensar, alt som forstyrrer blir vasket vekk av vannet. Vannet binder oss sammen. Sammen med vannet blir vi alle til en deig. Bakerens hender elter deigen og bakeren tilføyer noe til. Bakeren tar noe gjør opp i bollen og litt salt, deigen blir igjen eltet. Det er anstrengende, veldig anstrengende og vi trenger en pause. Vi blir satt bort til et lunt sted og det blir helt mørkt. Noen har lagt en klede over bollen.</p> <p>Nå, nå føler jeg det tydelig, det blir en forandring, det blir en forvandling. Vi vokser, vi vokser ut over oss selv. Saltet kribler i nesen, det bobler – fordi vi ler og vi gleder oss over vår styrke.</p> <p>Da blir det lys igjen, bakeren er tilbake, igjen blir deigen eltet og nå blir vi formet til et stort brød.</p> <p>Men hva er det? Bakeren tar oss inn en ovn, her er det glovarmt. Det er som solens kraft da jeg vokste til, men dette er varmere, mye, mye varmere. Nesten ikke til å holde ut, jeg blir redd. Dette er slutten, var all forvandling til ingen nytte? Nei. Merkelig nok, det er som ild, men jeg brenner ikke opp. Gjennom dødsangsten har jeg blitt til det jeg har drømt om å bli: Et brød. Bakeren henter brødet ut av ovnen, legger det på en rist. Det skal avkjøles. Hele huset fylles av lukten.</p> <p>Et brød! Hvilken rikdom, hvilket håp!</p> <p>Men: hvor dette brødet blir for seg selv, er det til ingen nytte. Det må deles. Først da gir det kraft.</p> <p>Som brød er jeg tegn på Jesus Kristus: Han sa: Jeg er livets brød. Og alle som kom til ham, ble mette i kropp og sjel.</p>
--	---

3.2 Gudstjeneste: Hånden

Jesus velsigner, står med armene hevet. Han står på en grønn grankvist, som er et tegn på håp, liv og skaperkraft.

Grankvisten minner også om advent og jul. Jesus kom med håpet til verden da han ble født.

I: Samling											
Åpning:	Barna samles i ring. De lukker øynene og det første barnet får en hånd, klippet ut av filt, inn i sin hånd. Barnet kan føle, prøve å finne ut hva det er, men: ingen skal si noe. Barna skal bare rekke filthånden fra den ene til den andre. Så åpner alle øynene og barna forteller hverandre hva de har følt og funnet ut. Så kan man fortelle hverandre hva vi kan gjøre med hendene våre.										
Inngangordsord:	<table border="0"><tr><td>I Guds navn – han gir oss livet. I Jesu navn – han gir oss mot til å handle. I Den hellige ånds navn – han fyller våre hender og gir oss fellesskap. Amen.</td><td><i>[Høyre hånd holdes opp som en liten skål.]</i> <i>[Venstre hånd holdes opp på lik måte.]</i> <i>[Hendene føres sammen, at de ser ut som en liten skål foran kroppen.]</i> <i>[Hendene foldes og det er en kort stillhet.]</i></td></tr></table>	I Guds navn – han gir oss livet. I Jesu navn – han gir oss mot til å handle. I Den hellige ånds navn – han fyller våre hender og gir oss fellesskap. Amen.	<i>[Høyre hånd holdes opp som en liten skål.]</i> <i>[Venstre hånd holdes opp på lik måte.]</i> <i>[Hendene føres sammen, at de ser ut som en liten skål foran kroppen.]</i> <i>[Hendene foldes og det er en kort stillhet.]</i>								
I Guds navn – han gir oss livet. I Jesu navn – han gir oss mot til å handle. I Den hellige ånds navn – han fyller våre hender og gir oss fellesskap. Amen.	<i>[Høyre hånd holdes opp som en liten skål.]</i> <i>[Venstre hånd holdes opp på lik måte.]</i> <i>[Hendene føres sammen, at de ser ut som en liten skål foran kroppen.]</i> <i>[Hendene foldes og det er en kort stillhet.]</i>										
Bibelsk salme:	<table border="0"><tr><td>A</td><td>Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.</td></tr><tr><td>1</td><td>Er jeg redd, trenger jeg trøst og oppmuntring, så er det en hånd som stryker meg, en hånd som holder min – alt blir lettere.</td></tr><tr><td>A</td><td>Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.</td></tr><tr><td>2</td><td>Er jeg glad, så klapper jeg i hendene. Og er jeg sammen med noen, da er det gøy og vi danser i ring.</td></tr><tr><td>A</td><td>Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.</td></tr></table>	A	Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.	1	Er jeg redd, trenger jeg trøst og oppmuntring, så er det en hånd som stryker meg, en hånd som holder min – alt blir lettere.	A	Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.	2	Er jeg glad, så klapper jeg i hendene. Og er jeg sammen med noen, da er det gøy og vi danser i ring.	A	Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.
A	Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.										
1	Er jeg redd, trenger jeg trøst og oppmuntring, så er det en hånd som stryker meg, en hånd som holder min – alt blir lettere.										
A	Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.										
2	Er jeg glad, så klapper jeg i hendene. Og er jeg sammen med noen, da er det gøy og vi danser i ring.										
A	Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.										

	<p>1 Er jeg alene, uten kraft, trøtt og slapp, så hjelper det at en annen tar min hånd og viser meg en ny vei.</p> <p>A Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.</p> <p>2 Er alt rolig rundt meg, kan jeg slappe av. Mine hender ligger i fanget mitt, det er ikke noe jeg må gjøre. Det er fint.</p> <p>A Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud.</p> <p>1 Er noen slem mot meg, vil noen skade meg, da trenger jeg hender som beskytter meg, hender som gir meg nytt mot.</p> <p>A Min tid er i din hånd, alle dager er jeg hos deg, Gud. <i>(inspirert av Sal 31)</i></p>
II: Ordet	
Tekstlesning:	<p><i>Følgende tekster kan egne seg som utgangspunkt for en andakt, preken eller betraktning:</i></p> <p>Sal 31, 6 Sal 139 (i utvalg) Jes 49, 16 Mark 8, 22–26</p>
III: Forbønn	
Bønn:	<p>Nådige Gud, du gir barmhjertighet, du gir tro, du er nær oss. Vi stoler på deg og vi tror at du holder din hånd over oss, at vi aldri kan falle dypere enn inn i din hånd. Din hånd hjelper oss opp, din hånd leder oss, beskytter og tar vare på alt som lever. Du har rakt oss din hånd, gjennom Jesus Kristus. Din hellige ånd gjør at vi tar hverandres hender.</p>
Annet	
Meditasjon:	<p>Pass på at du sitter godt. Du har god tid. Se på hendene dine. Du har to hender, en venstre og en høyre hånd. Hvilken vil du se på først? Se så nøye på den. Hvordan ser den ut? Vær konsentrert. Ta deg tid. For hånden din gjør så mye for deg, hele dagen. Den tar på andre, den holder ting fast, den griper ting. Det er godt at du har hånden din. Se på baksiden først, på oversiden, så alle fingrene en etter en. Begynn med lillefingeren: neglen, tre ledd. Se om du kan oppdage porene, disse små åpningene i huden. Ser du blodårene. Se på fingrene i tur og orden, ta deg tid, helt til du har kommet til tommelfingeren. Ta deg god tid. Nå kan du snu hånden, se på undersiden. En hel mengde med linjer. Så kan du</p>

	<p>begynne å se på den andre hånden. Også denne hånden trenger tid, se nøye på den.</p> <p>Det er godt at du har hendene dine. Hold dem opp og foran deg. Se igjen på dem, nå på begge samtidig, på baksiden først, se på fingrene. Kjenner du igjen porene, de bittesmå åpningene, neglene, de tre leddene i hver finger, neglene?</p> <p>Du kan sammenligne dine to hender, hva er likt, hva er forskjellig?</p> <p>Du kan late som om det renner vann på dem, du kan late som om du vasker dem. Da føler du kanskje at hendene dine er våkne og følsomme, det er varme mellom hendene?</p> <p>Hendene kan gjøre noe, du kan klappe med dem, prøv det, en eller to ganger, ikke mer, bare at du hører lyden. Hender kan vinke, du kan vinke til naboen eller til den som sitter overfor deg.</p> <p>Hendene kan foldes, kan foldes til bønn: Gud, vi takker deg for hendene. Vi kan støtte oss på dem og vi kan gjøre ting med dem. Gud, vi takker deg for alt som du gir oss i våre hender, for alt du gir oss.</p> <p>Vi takker deg også for at vi kan bruke hendene til å gi, alt vi kan slippe når vi ikke lenger trenger det, eller når det blir for tungt til å bære det. Gud, vi takker deg at du holder oss i din hånd.</p> <p>Og så kan vi holde hendene våre frem, vi kan lage en liten skål, nesten en liten bolle ut av dem. Så kan alle lukke øynene sine.</p> <ul style="list-style-type: none">a) Hvert barn får en dråpe olje opp i hendene og kan smøre hendene med det.b) Hvert barn får godteri opp i hendene, kan føle på det og så spise det.c) En kan lage fingeravtrykk, samle dem på et stort ark og så snakke litt om individualitet og lignende.
Hånden:	En kan også ha kopiert konturene av en hånd på et ark, kan be hvert barn å skrive navnet sitt inn i hånden og så kan en selv/eller de andre barna skrive gode ønsker, velsignelsesønsker inn i hånden. (Konturen finner du under Ressursmaterieill)
	Flere ideer finner du i samlingen HÅNDEN.

3.3 Gudstjeneste: Korset

Jesus Kristus står foran et hus. Kan hende det er en kirke.

Men det kan være et helt annet hus. Kanskje det huset du bor i?

Og midt foran dette huset, midt inn i ditt liv står Jesus, som et kors.

Vi vet at dåpen ikke frir oss fra lidelse og nød.

Herren har frigjort oss på korset, ikke fra korset.

I: Samling	
Bibelsk salme (etter Sal 84)	A Det er godt å bo hos deg, Gud. 1 Hos deg kan vi føle oss hjemme, hos deg kan vi slappe av. 2 Som den lille spurven som har bygget seg rede, hvor fuglene er trygge, slik er det hos deg. A Det er godt å bo hos deg, Gud. 1 Selv i en tørr og ensom dal kan du la vannet bryte frem. 2 Fra deg, Gud, får vi nye krefter, slik at vi kan klatre opp på høye fjell. A Det er godt å bo hos deg, Gud.
Klage og lovprisning	<i>Her kan det brukes en Kyrie som er brukt i menigheten.</i> L/ML Siden du, Gud, har tatt på deg korset, legger vi frem for deg all nød og lidelse i verden. A Kyrie eleison. L/ML Vi blir redde når vold og krig herjer, vi blir forskrekket når noen sier at det er din vilje. Det kan vi ikke tro og vi stoler på at du gjør slutt på undertrykkelse og smerte.

	<p>A Kyrie eleison. L/ML Du, Gud, er med oss, gi oss kraft til å bære vårt kors, det som legges på våre skuldre. A Kyrie eleison. L/ML Jesus Kristus sier: Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile.</p>
Trosbekjennelse	<p>L/ML Jeg tror på Gud. A Gud har skapt himmel og jord, og alle oss. L/ML Jeg tror på Guds Sønn, Jesus Kristus. A Jesus Kristus ble født for oss. Han døde for oss. Han stod opp for oss. L/ML Jeg tror på Den hellige ånd. A Den hellige ånd er med oss hele tiden. Gjennom Ånden hører vi alle sammen.</p>
II: Ordet	
Preken/andakt	<p>a) I tilknytning til et kors som står i forbindelse med kirken (altertavle, alterteppe ...) b) Som en bildemeditasjon c) I tilknytning til et kors av filt en kan klippe ut og feste på seg, kanskje med navnet sitt på, eller det hele med et lite trekors som en da kan ta med seg hjem (se nedenfor)</p>
Annet	
Salmer	<p>N13 721 Du hare it liv some r verdt å leva N13 358 För att du inte N13 172 Were you there when they crucified my Lord? N13 104 I et skur i Betlehem N13 337 Du, Jesus er min største skatt (BM og LS) N13 339 Skriv deg Jesus på mitt hjerte (BM og NS)</p>
Kreative ideer 	<p>a) Et stort kors pyntes og utsmykkes av alle sammen, det kan henges noe på, males/tegnes noe på, det kan stå i kirken, kanskje i forbindelse med faste og påsketiden. b) Alle får et lite trekors som de kan skrive navnet sitt på: Kalt og elsket og døpt, jeg tilhører til den korsfestede og oppstandne, Jesus ser meg, passer på meg ... c) Et kors med ulltråd: To pinner flettes sammen med ulltråd, det veves en firkantet figur rundt korsets midte, gjerne i forskjellige nyanser av blåfargen eller regnbuefarger, så kan en snakke om dåpsvannet og korset eller regnbuen. d) Lag et avtrykk: Stabil gull- eller sølvfolie, i størrelse av et postkort, som kan trykkes mot korsfigurer i kirken, enten det er gulvflisenes fuger eller relieff ved/på døpefonten ... Hvor er det kors, hvor finner vi kors, også i vårt liv, hvilke skal vi huske på – og gi til hverandre som påminnelse, oppgave og gave? e) Ha med deg et kors fra Sør-Amerika, Afrika eller at annet kors med mye symbolikk og snakk rundt symbolene på det.</p>

	Se også Samlingen – KORSET.
Meditasjon	<p>Korset er tomt. Det åpner rom. Korset byr deg inn i et rom. Et rom for lengsel, drømmer og tanker. Et rom hvor du kan gi, eller holde fast på noe. Korset åpner rom, for alle som ønsker seg fremtid og tro, for dem som lar husene stå åpne til å ta imot – fremmede, tvilere og venner, deg og meg. Ta imot dem som kommer langveisfra, og dem som bor rett ved siden av. Her er det uendelig med rom. Alle kan komme inn. Korset åpner rom – gir beskyttelse, hjem og mål, fred, lys, liv. I evighet.</p>

3.4 Gudstjeneste: Lyset

*Hvem skal vi gå til, Herre, vi som famler i mørket?
Gi oss ditt lys, la det brenne klart.
Herre, miskunne deg.
(Britt G. Hallqvist/Eyvind Skeie)*

Lyset brenner klart. Det er jul, menneskenes lys som skinner i mørket er kommet til verden. Det er også påske, påskemorgens sol, lyset over graven som gir livshåp. Og det er også dåpen: å få vandre på livets vei, å få vandre i Guds lys, det som bekrefter håpet om at mørket, lidelse, nød og trengsel ikke er alt, og ikke er det første – og heller ikke det siste. For dåpens lys minner om trøst og fremtid, om evig liv, om lyset som viser veien hjem, om fredens by på en nyskapt jord.

Jesus Kristus lover:

Som lys er jeg kommet til verden, for at ingen som tror på meg, skal bli i mørket. (Joh 12, 46)

Lyset skal ikke settes under et kar, men være synlig. Vi skal fortelle om det. Vi skal gjøre vår gjerning i lyset og la lyset prege oss. Vi skal leve i lyset og Paulus skriver om det:

Han har også latt lyset skinne i våre hjerter, for at kunnskapen om Guds herlighet i Jesu Kristi ansikt skal lyse fram. (2. Kor 4, 6)

I: Samling	
Inngangordsord:	<i>Det kan tennes et lys til hver setning i inngangordsordene.</i> L: I Guds navn, for Gud sa: Det skal bli lys! Og det ble lys. I Jesu Kristi navn, for Jesus sa: Jeg er verdens lys! Den som følger meg skal aldri vandre i mørket, men ha livets lys. I Den hellige ånds navn, for ånden leder oss på veien, leder oss til den andre og leder oss til Gud. Amen.
Samlingsbønn:	A: Gud, du kjenner meg. Du går med meg. 1: Om jeg holder på med noe eller om jeg slapper av, så passer du på meg. 2: Om jeg snakker med andre, eller tenker på noe, så hører du på meg. A: Gud, du kjenner meg. Du går med meg. 1: Det finnes ingen steder hvor ikke din hånd leder meg. 2: Selv om det er mørkt, så vet du hvor jeg er.

	<p>A: Gud, du kjenner meg. Du går med meg. 1: Siden jeg ble født, har du kjent meg. 2: Ja, selv før det, så har du tenkt på meg. A: Gud, du kjenner meg. Du går med meg. 1: Jeg ber deg, Gud: Ikke gå fra meg. 2: Vis meg hvor jeg skal gå, helt inn i din evighet. A: Gud, du kjenner meg. Du går med meg. (etter Sal 139)</p>
Kyrielitani:	<p>L/ML Gud, noen ganger lukker jeg øynene, for det er så vanskelig. Det er så mye mørke rundt meg. Så mange mennesker som fryser, som sulter eller som er syke. Hør vårt rop: A Gud, forbarm deg. L/ML Vi legger frem for deg alt det som er mørkt i våre liv, alt det som vi ikke holder ut å se: Lidelse og ensomhet, mennesker som er redde. Gi at vi ikke snur oss bort, men gi oss kraft til å spre lyset. Hør vårt rop: A Kristus, forbarm deg. L/ML Gud, du er med oss. Ditt første ord var: Det skal bli lys! Skap lys og varme, lys og liv. Hørt vårt rop: A Gud, forbarm deg. L/ML Ditt ord er en lykt for min fot og et lys for min sti. (Sal 119, 105)</p>
II: Ordet	
Andakt:	<p>Denne kan for eksempel holdes i tilknytning til:</p> <ol style="list-style-type: none">DåpslysetSal 139; Joh 8, 12Dagens preg/søndagens stilling i kirkeåret (advent, åpenbaringstiden, påske)«This little light of mine», TreklangFortellingen «Lysets sal» <p>Fortelling: Lyset sal</p> <p>En konge hadde to sønner. Da han ble gammel, tenkte han at en av de to måtte bli hans etterfølger. Han samlet da alle sine vise rådgivere og kalte også på sine to sønner. Hver av sønnene fikk fem sølvmynter og kongen sa: «Dere får fem sølvmynter og dere får i oppgave å fylle slottets store sal – jeg skal ikke si hva dere skal fylle salen med, men i kveld, ja, da vil jeg se at salen er fylt opp.» Rådgiverne så på hverandre, de var enige, dette var en god oppgave. Den eldste sønnen gikk ut, han vandret forbi et åker hvor arbeiderne høstet sukkerrør. De tok alt inn og presset det i et stort kvern. De tomme sukkerrørene lå bare i veikanten. Den eldste sønnen tenkte: «Det er lett, jeg kan fylle hele salen med sukkerrør.» Han ble raskt enig med arbeiderne, han betalte fem sølvmynter og hele salen ble fylt med sukkerrør. Den eldste sønnen gikk til kongen og sa: «Det er gjort. Du kan peke ut meg til din etterfølger.» Men kongen sa: «Nei, det er ikke kveld ennå.»</p> <p>Ganske snart etter kom den yngste sønnen. Han ba om at sukkerrørene ble fjernet fra salen. Slik ble det. Da tok den yngste sønnen et lys, satte det midt i salen og tente det. Skinnen fra det levende lyset fylte hele salen, helt inn i det mørkeste hjørnet kom lyset inn.</p>

	<p>Da sa kongen: «Du skal bli min etterfølger. Din bror har betalt fem sølvmynter for å fylle salen med gamle sukkerrør. Du har alle dine fem mynter igjen, og du har fylt salen med det menneskene trenger.»</p> <p><i>Fortellingen er også del av samlingen – LYSET.</i></p>
Dåpspåminnelse med lystenning:	<p><i>Denne kan med fordel legges til etter andakten og som innledning til Trosbekjennelsen. Den kan utformes for eksempel slik:</i></p> <p>L Ditt ord er en lykt for min fot og et lys for min sti. (Sal 119, 105)</p> <p><i>Eller:</i></p> <p>L Dere er verdens lys! En by som ligger på et fjell, kan ikke skjules. (Matt 5, 14)</p> <p><i>Eller:</i></p> <p>L Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys. (Joh 8, 12)</p> <p><i>Eller:</i></p> <p>L En gang var dere selv mørke, men nå – i Herren – er dere lys. Lev da som lysets barn! (Ef 5, 8)</p> <p><i>Deretter kan en fortsette slik:</i></p> <p>L Da dere ble døpt, ble det tent et dåpslys. I dag inviterer vi dere frem, i dag skal dere få mulighet til å tenne deres dåpslys på nytt. Det skal skinne og minne dere om at dere ikke går alene, og at det er et lys som skinner for dere – alltid. Ta med deres dåpslys og kom frem, tenn deres dåpslys ved det store påskelyset.</p> <p><i>Alle kommer frem og tenner sine lys, lysene kan for eksempel settes samlet rundt dåpsfatet. Bruk gjerne lys barna har laget under samlingen og/eller bruk vanlige lys. Avslutningsvis kan det lyses en velsignelse over alle som kom frem, for eksempel slik:</i></p> <p>L Dåpslysene er tent. Måtte deres lys vise dere den rette vei, måtte lysenes varme gi dere trygghet, så dere hjelper hverandre og støtter hverandre, så vi sammen kan bygge Guds rettferdighet og sammen kan leve i Guds verden.</p>
III: Forbønn	
Forbønn med lystenning	<p><i>Det kan tennes et lys til hver bønn, her kan en involvere flere. Det kan også bruke et menighetssvar mellom bønneleddene.</i></p> <p>ML/L Vi tenner et lys for alle som er lei seg, fordi de ikke kan se lyst på livet.</p> <p>ML/L Vi tenner et lys for alle som har mistet troen, fordi de har hatt dårlige erfaringer eller ble skuffet.</p> <p>ML/L Vi tenner et lys for alle som lengter etter lyset, fordi det er mørkt rundt dem.</p> <p>ML/L Vi tenner et for alle som er samlet her i dag.</p>

Annet	
Salmer og sanger:	N 13 101: Kristus er verdens lys N 13 537: Flammene er mange N 13 727: Lysenes Gud N13 752: Gi oss lys N13 480: Hvem skal vi gå til Herre, N 13 246: Lyset skinner over jord! N 13 752: Gi oss lys Treklang: This little light of mine Syng Håp I: Lyset som gir oss håp
Gaver	Det kan deles ut små lys ved utgangen, som et minne til alle som var med på gudstjenesten.

3.5 Gudstjeneste: Navnet

*Armene til Jesus – kjærlige og ømme.
De viser at mennesket er tatt imot av Gud,
er tatt inn i Jesu Kristi hengivenhetsfulle kjærlighet.*

*Vårt navn er skrevet inn i livets bok,
vi er omsluttet av Guds armer,
nå og i all evighet.*

Ved dåpen lyder navnet til dåpsbarnet. Alle hører hva dåpsbarnet heter. Så døpes det, til den treenige Guds navn. Gud kjenner oss og kaller oss ved navn. Bli vi døpt til Kristus, heter vi kristne og vi bærer Jesu navn. Navnet er viktig. Navnet gir identitet og tilhørighet.

I: Samling	
Inngangordsord:	<p><i>I forlengelse av eller som variasjon av et av inngangordsordene fra menighetens grunnordning kan en av de følgende formuleringene benyttes:</i></p> <p>L I Guds navn – for Gud har kalt oss ved navn, vi hører Gud til. I Jesu navn – for i Jesu navn er vi samlet. I Den hellige ånds navn – for Den hellige ånd var med oss da vi ble døpt.</p> <p>L Vi feirer i Guds navn, som kaller oss ved navn. Vi feirer i Jesu navn, Gud sa til ham under hans dåp: «I deg har jeg min glede!» Vi feier i Den hellige ånds navn, Den hellige ånd er virksom i dåpen og kaller til fellesskap.</p>
Samlingsbønn:	<p>ML/L Nådige Gud, du har gitt oss livet og i dåpen vender du deg til oss, du kjenner oss ved navn.</p>

	<p>Vi ber deg, hjelp oss å oppdage hvor underfullt du har skapt oss. Du, livets Gud, vi takker og lovpriser deg. Et annet alternativ er å bruke en samlingsbønn med dåpsspåminnelse, for eksempel samlingsbønn 6 fra Den norske kirkes gudstjenestebok 2011.</p>
Klage og lovpris:	<p><i>Her kan det brukes enten et Kyrie som er i bruk i menigheten eller et annet egnet Kyrie.</i></p> <p>ML/L Gud, du samler oss, du er med oss og du vil være til for alle verdens mennesker, du kaller oss ved navn i vår dåp, vi roper til deg:</p> <p>A Kyrie eleison.</p> <p>ML/L Vi legger foran deg, det som tynger oss, det som er vondt i verden, de som opplevet at urett hersker, til og med i ditt navn! Vi gråter over verdens vold og krig. Vi roper til deg:</p> <p>A Kyrie eleison.</p> <p>ML/L Du, Gud, er med oss. Det ønsker vi at du skal være og det vil vi gjerne få oppleve i dag. Din kjærlighet er uten grenser. Vi ser det hver gang vi døper et lite barn, når vi stoler på at du passer på alle, også de små. Vi roper til deg:</p> <p>A Kyrie eleison.</p> <p>ML/L Jesus Kristus sier: Se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende. Amen.</p> <p><i>Her kan det følge Gloria etter menighetens grunnordning eller en annen egnet lovsang.</i></p>
II: Ordet	
Tekstlesning og dåpsspåminnelse:	<p>Her kan det legges vekt på forskjellige tekster. Mark 10, 13-16 og Matt 28, 18ff. kan være gode utgangspunkter, men i opplegget her vil det være nærliggende å ta tak i Jes 43, 1ff. Navn, identitet og tilhørighet kan så bli viktige stikkord i enten en preken eller en betraktning. Navn forteller historier, har betydning, kan ha kristen forståelsesbakgrunn (og mange av slike navn er moderne igjen). Den som er døpt er kristen, hører til Kristus, døpte over hele verden heter kristne, det er et stort fellesskap. Å være kristen betyr også å få tilskrevet en identitet, det som utgjør oss, det som vi ikke kan gi til oss selv og med identiteten vår blir vi sendt på vår livsreise, med et navn som er kjent for Gud.</p> <p>Orddelen kan så inneholde en dåpsspåminnelse, som ideer nevnes:</p> <ol style="list-style-type: none">De lages navneskilt hvor ordet «navn» dukker opp å mange språk og hvor alle kan skrive ned navnet sitt.Navneskiltet kan også danne grunnlag for å lage en dåpsspåminnellesbok, da går ordet «navn» på mange språk ut, men Jes 43, 1ff. (eller i utvalg) danner rammen rundt navnet. Er det tid og rom kan et godt ønske, en velsignelse eller lignende finne plass på baksiden.Har en mulighet og plass til det, kan dette lages som en stor poster: Da kan dato og kirkens navn stå øverst, fulgt av Jes 43, 1ff. (eller i utvalg) og alle som ønsker kan komme frem og

	<p>skrive navnet sitt på posteren. Denne kan så henges opp i kirken og vises til ved senere anledning.</p> <ul style="list-style-type: none">d) Det kan lages kryssord av barnas/de ansattes navn (eller hvem eller hva en tenker på) og løsningsordet kan være navnet til dagens dåpsbarn, Jesus, due (eller hvem eller hva en tenker på).e) Det kan også gis mulighet til å lage sin egen navnekjede, forholdsvis enkelt med ferdige terninger med bokstav på (fås kjøpt i hobbybutikker).f) Større barn får leke med navn og ord og får enten gi gode ønsker til hverandre eller til dagens dåpsbarn. For eksempel: Julie: jubel, underholdende, lengsel, interesse, energi (dette må tilpasses barnas alder, lyst og leken).g) Ut fra bildet kan det lages en poster hvor alle kan skrive navnet sitt inn i ryggene til de to Jesus holder armene rundt. (Ligger under Ressursmateriell)
III: Forbønn	
Forbønn:	<p><i>Forbønnen kan hente inspirasjon fra følgende formuleringer, et menighetssvar kan tilføyes.</i></p> <p>Gud, du kommer inn i tiden, du kjenner til alt som lever, til det som tynger og til det som frigjør. Din nåde kan gi oss vinger, vi kan fly, oppdage på nytt, se ting annerledes og vi kan tilgi. Gjennom dåpen gir du fellesskap og liv. Gjennom dåpen gir du frelse og tilgivelse. Du har kalt oss ved navn, du har kalt oss til fremtid og håp. Gud, du overvinner lidelse. Gjennom kjærligheten har du opplyst dødsnettene og mørket. Lyset viser oss at du omslutter verden og holder den i din hånd. Gud, du er, du er her, du er nær. Du er den som kommer, den som er og den som var. Gjennom dåpen drar du oss til deg, du gir fylde, du gir tro. Du lever og du vil at også vi skal leve.</p>
V: Sendelse	
Velsignelsen:	<p>Velsignelsen kan synges på melodien «Vær meg nær, å Gud» (N13 626). Alle barn som ønsker det kan komme frem med navneskiltet sitt, med navnekjeden eller kommer frem og nevner sitt navn og L synger, gjerne under håndspåleggelse. NB! Vær oppmerksom på det tilføyde «kjære», «lille» ved navn med mindre enn tre stavelser:</p> <p>L Gud velsigne deg, (kjære) Lukas, Gud velsigne deg, Johanne. Gud velsigne deg, (lille) Herman, velsignelsen følger deg.</p> <p><i>Deretter følger velsignelsen etter menighetens grunnordning.</i></p>
Annet	
	Mange kreative ideer ligger under Ordet. Se også Samlingen – LYSET.

3.6 Gudstjeneste: Vannet

Vann er liv. Gud vil gi det.

1. *Skal det gode landet legges øde? Skal livets tre bli hugget ned?
Skal vi ikke lenger høste grøde? Hvor er elven som er dyp og bred?
Vi må ha vann, levende vann, leve uten vann går ikke an.
Vi må ha vann, levende vann. Kom og gi oss vannet du som kan.*
2. *Jeg er tørst, det er så mange stemmer som roper på meg – du, kom her.
Jeg blir sliten, kanskje at jeg glemmer å gå dit hvor jeg vet at elven er.
Vi må ha vann, levende vann, leve uten vann går ikke an.
Vi må ha vann, levende vann. Kom og gi oss vannet du som kan.*
3. *Når jeg glad og utørst favner dagen skal jeg gå og finne meg et sted
og fortelle andre barn i hagen om hvor elven renner dyp og bred.
Vi må ha vann, levende vann, leve uten vann går ikke an.
Vi må ha vann, levende vann. Kom og gi oss vannet du som kan.
(SyngHåp 2 nr. 65)*

Uten vann blir det ikke liv. Alle trenger vi vann. Vannet er et synlig tegn for Guds kjærlighet og nåde. Mange tanker er knyttet til dette. Det å bli renvasket fra synd er her en viktig tanke. Samtidig har vi fått se hvor langt denne tanken rekker: i dåpen blir en dukket under og blir dratt opp igjen. Og videre: I dåpen får vi del i Jesu Kristi død og oppstandelse.

I: Samling	
Inngangordsord	I Guds navn, livets kilde. I Jesu Kristi navn, det levende vann. I Den hellige ånds navn, frelsens brønn. I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.
Samlingsbønn	Barmhjertige Gud, du har kommet til oss som et lite barn. La oss få merke at du er nær oss - når vi tenker på vår egen dåp – at du er nær oss når et lite barn blir midtpunktet for oss og vi tar det inn i felleskapet vårt. Vi ber om at alt vi gjør, det vi sier og det vi synger må være til din ære.
Veksellesning	A Gud, vi gleder oss når himmelen er blå, da skjønner vi: du er med oss. 1 Gud, du vil at det skal være godt å leve for alle. Ingen løgner, ingen onde planer og ikke noe hat. A Gud, til himmelen rekker din miskunn, din trofasthet når til skyene. 2 Gud, du er rettferdig overfor alle. Du gir beskyttelse i skyggen av dine vinger. A Gud, til himmelen rekker din miskunn, din trofasthet når til skyene. 1 Alle skal bli mette, alle skal få drikke av din gledes bekk. A Gud, til himmelen rekker din miskunn, din trofasthet når til skyene. 2 For hos deg er livets kilde, i ditt lys ser vi lys. A Gud, til himmelen rekker din miskunn, din trofasthet når til skyene. <i>(etter Sal 36)</i>
III: Forbønn	
En hilsen til alle barn	En hilsen til alle barn som ... En hilsen til alle barn som ikke oppfører seg som forventet, som ikke bare sier det de voksne vil høre, men sier hva de tenker selv, som selv vil finne ut hva Gud vil. En hilsen til alle barn som våger å si ifra, som ikke gjentar alt det kule de hører, men som spisser ørene og vil høre det nye. En hilsen til alle barn som lever i håpet, som ikke sitter i kjedsomhet, men som venter på Guds overraskelser. For de er som trær ved en bekk, som bringer frukt og som setter spor. De er mennesker i Guds hånd, de er håpets eksempel for alle som ikke lenger venter på noe. <i>(etter Sal 1)</i>
Kyrielitani	<i>Ved døpefonten står en vase med vann og noen grener opp i. Ved hver klage som leses kan et av barna komme frem og henge en glassdråpe på en av grenene. Som omkved kan det for eksempel brukes noen av kyriene på nr 976 i S13. Det kan også brukes fra permen Liturgisk Musikk, for eksempel fra Magnus Beites serie.</i> L/ML Gud, mange mennesker opplever at de drukner i bekymringer.

Vær du deres redning.

A Kyrie eleison.

L/ML Gud, det finnes så mange ørkener, uten vann og liv.
Vi ønsker at alle kan ha nok vann, at alle har nok å drikke.

A Kyrie eleison.

L/ML Gud, du er livets kilde. Kom til oss med din overstrømmende kjærlighet.

Hjelp oss, at vi ser din kjærlighet, gi oss tro.

A Kyrie eleison.

L/ML Jesus sier: Den som tror på meg, fra hans indre skal det renne elver av levende vann.

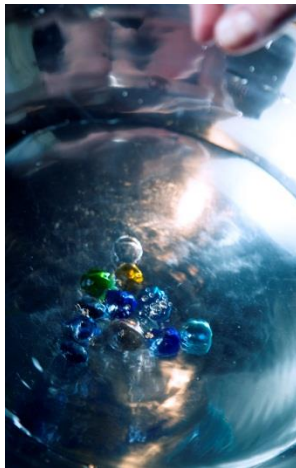
(etter Joh. 7: 38)

Annet

Vanndråper: Klipp ut vanndråper av blått papir, kan brukes som aksjon under forbønnen.

Døpefonten som stasjon under bønnevandring: Gi mulighet til å tegne seg med korsets tegn ved døpefonten eller ha små (helst blåe) glassteiner som kan senkes ned i dåpsfatet, som tegn på det som tynger, det som en vil legge bak seg. Dette kan også utformes som en dåpspåminnelse og enten plasseres i samlings- eller i forbønnsdelen. (Glassteiner eller perler fås i interiør-, gave-, hobby- og perlebutikker)

La barna hjelpe til med å fylle døpefonten: Én kommer med en vaskebøtte, én med en hagekanne, én med et vannleketøy ... Da kan en samtidig snakke om dåpens forskjellige aspekter. Da kan dåpspåminnelsen bli en del av prekenen.

4.0 Gratulerer med dåpen-sangen

Sangen «Gratulerer med dåpen» kan synges under samlingene og sammen med hele menigheten under gudstjenesten. Den kan synges til hverandre. Sangteksten inneholder mange elementer som kan brukes som utgangspunkt for samtale eller an andakt om dåp.

Noter og lydfil kan lastes ned fra ressursbanken.no

Du ble døpt i kir-ke - rom - met, der var fad - der - ne og pres - ten — Al - le
Rundt om - kring på he - le jord - en, i blant fat - ti - ge og ri - ke — fei - res
Tenk med gle - de på din dåps - dag, tenn et lys, og se deg om — Flammen

de som had - de kom - met — vil - le de - le gled - es - fest - en — Pynt - et
dåp - en, del - es tro - en; inn - for Gud er al - le li - ke — Gav - en
strål - er mot en håps - dag, jord og him - mel rop - er KOM — Tenk med

i de fin - e klær - ne — hör - te du de sang og ba Van - net funk - let som en stjer - ne, — du ble
vok - ser, gav - en lev - er, — du er del av kir - kens kropp Når du lyk - kes, når du strev - er; — Gud er
gle - de på din dåps - dag, tenn et lys, og se deg om Flammen strål - er mot en håps - dag, jord og

døpt slik Jes - us sa GRA - TU - LER - ER med dåp - en — GAV - EN som var - er liv - et
med, gi al - dri opp
him - mel rop - er KOM

ut HIM - MEL - VEI - EN lig - ger åp - en — VI ER BARN av liv - ets Gud

Tekst og melodi: Tore Thomassen

5.0 Ressurser til samlingene

5.1 Leker

Noe av lekene er – der hvor det passer tematisk - lagt inn i samlingene.

Pek på

En fin og litt annerledes bli kjent-lek som skjerper sansene og konsentrasjonen.

Alle går fritt rundt i rommet.

Når lederen klapper, skal alle stoppe momentant og lukke øynene med en gang.

Lederen sier så «pek på» og nevner en ting i rommet eller navnet til en av deltagerne.

Alle skal da med øynene lukket peke dit hvor de tror tingen eller personen står.

Hva er du flink til?

Gruppen sitter i ring, og alle sier en ting de er flinke til. Eventuelt kan man ta med ting hjemmefra for å vise fram til de andre. Denne samtalen kan lede til ulike aktiviteter hvor man lærer av hverandre.

Den som er god til å sy, kan lære de andre. Den som er god til å gå tur, kan vise de andre turløypene i området, og så videre.

«Jeg heter ..., og jeg gjør sånn»

Alle står i ring. En og en presenterer seg ved å si: «Jeg heter [navn], og jeg gjør sånn [man gjør en enkel bevegelse].» Hele gruppa svarer med å si: «Hei, [navn], du gjør sånn.» (Hele gruppa gjentar bevegelsen.)

Bytte plass

Alle står i ring og legger en gjenstand foran seg for å markere plassen der de står. En står i midten og har ingen plass. Den som står i midten, sier: «Jeg heter [navn], og jeg [forteller noe om seg selv, for eksempel en egenskap eller noe man liker].» Alle som har den samme egenskapen, skal nå bytte plass. Hvis noen for eksempel sier «jeg heter Jorunn, og jeg har en katt,» skal alle som har en katt, bytte plass. Den i midten prøver å ta en plass når byttet skjer, slik at en ny person havner i midten.

Bytte navn

Denne leken virker enkel, men er vanskeligere enn man tror. Den krever at alle har ørene åpne og virkelig lytter til hverandre. Alle skal gå rundt og håndhilse på hverandre. Man hilser ved å ta en annen person i hånden og si navnet sitt. Alle «får» et navn fra den man hilser på, og det er dette nye navnet man skal bruke neste gang man hilser. Man bruker altså et nytt navn hver gang man hilser. Når man «får» sitt eget navn tilbake, er man ferdig og går ut av gruppa.

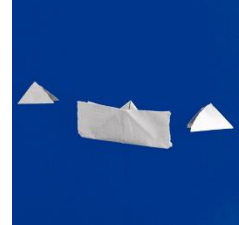
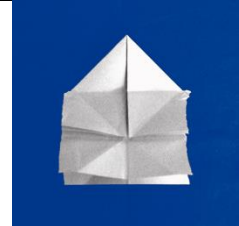
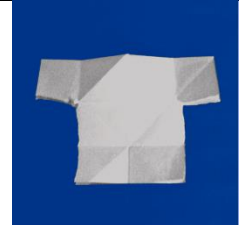
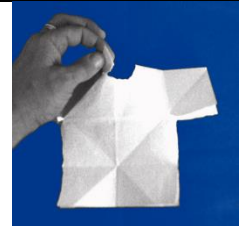
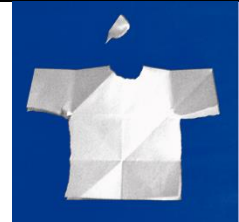
Se ressursbanken.no for flere forslag til leker og aktiviteter.

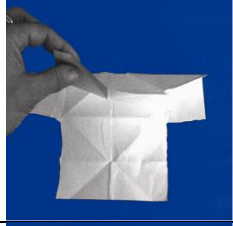
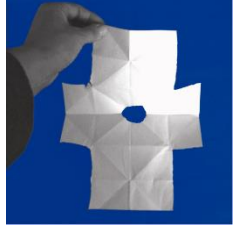
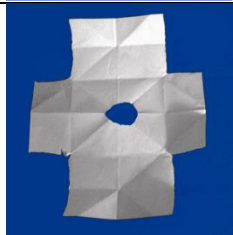
5.2 Fortelling om båten

En liten dåpspåminnelse - fortellingen om båten

Her brukes en enkelt brettet papirbåt for å minnes dåpen og den kristne tro. Bildene illustrerer hva du skal gjøre med båten, mens man forteller.

	<p>Skip og båter er fantastiske. De finner veien gjennom vind og stormer, over små vann og på store sjøer og hav, over store bølger og båter kommer seg fram når det er vindstille. De kan bli skadet, de kan velte, gå på grunn eller støte på et isfjell. Alle båter må av og til inn til havnen, selv de som er uvasket. Der må de vaskes, repareres og av og til må rust fjernes. En dag blir selv solide båter gamle og ubrukelige og må vrakes.</p>
	<p><Beveg båten på «sjøen».> Dette kan minne litt om våre liv. Vi opplever mye igjennom livet. vi opplever også vanskelige ting , vi må gå gjennom stormer og over fjell når livet er vanskelig. Noen ganger havner vi i situasjoner hvor vi skader oss, vi får en knekk eller vi mister noe.</p>
	<p>De vanskelige tidene er allikevel ikke slutten. Akkurat som båtene kan repareres, kommer vi videre, kanskje det vanskelige vi har opplevd har forandret oss noe, men vi er fortsatt denne samme personen. Båten seiler videre. En dag er det slutt – båten forliser eller ruster stykker. Det betyr slutten- for båten.</p>
	<p>Betyr dette at det er helt slutt? Ja, for båten er dette slutten. Vi mennesker har plass i Guds hus. Himmelen. Paradiset. Det evige livet.</p>
	<p>Hva er dette? En skjorte? Hva betyr <denne> skjorten?? Denne skjorten er symbolet på det alle kristne har til felles – dåpen. Når små barn døpes har de ofte på seg en lang hvit dåpskjole. Er det noe som mangler på denne skjorten? Denne skjorten har jo ikke hull til hodet!</p>
	
	

	Når vi er døpt så hører vi sammen med alle andre i verden som tror at døden ikke er slutten og at Jesus er oppstanden. Vi sier ja til Gud og ja til korset som ikke er slutten.
	
	Gjennom oppstandelsen og korset kan vi se oss på nytt, ser Gud oss og vi ser Gud. [se gjennom hullet]

5.3 Mat

Det er spennende for tiåringer å lære om hva Jesus og disiplene hans spiste. Eksempler på dette kan være brød (pitabrød, flatbrød), jogurt, nøtter, honning, frukt f.eks tørket fiken og dadler, druer, granatepler-

Oliven og fetaost kan også brukes, men gjerne i små mengder, siden ikke alle barn liker dette – men det kan være spennende å smake.

5.4 Fortellerhansken

Fortellerhansken er en ressurs som ble utviklet til Gratulerer med dåpen. Fortellerhansken er en fortelling om dåpen, der en «hanske» blir snudd om og om igjen.

Den er inspirert av den engelske Story Bag og ideen er hentet fra kirken i Westfalen i Tyskland. Fortellerhansken er et verktøy som kan brukes til å fortelle om dåpen for barn/unge. Den egner seg også godt som utgangspunkt til en samtale med barn. Hansken kan brukes under et opplegg med barn eller i en gudstjeneste.

Fortellerhansken bestilles fra Den norske kirke sin nettbutikk: kirken.no/materiell, og manus kan lastes ned fra ressursbanken.no

5.5 Sanger og dåpssalmer

Dåpssalmer i salmebok N13 som ikke har hovedfokus på småbarn:

- 578 Dråpen fra Gud Fader
- 582 Milde Jesus, dine hender (B+N) / Laðis Jesus, don gii váldet (Ns)
- 585 Døpefonten står i kirken / Døypefonten står i kyrkja
- 590 En stor og mektig gave
- 594 Kvite klede, himmelglede
- 645 Tusen stjerner blenkjer
- 647 En gang før du selv kan minnes
- 770 Sov godt, kjære lille

For salmer og andre sanger til de enkelte symbolene, se under de enkelte Samlingene og Gudstjenestene.

5.6 Velsign vårt hus

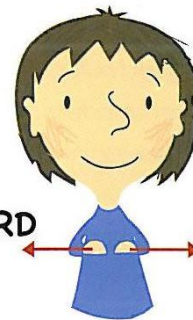
Hentet med vennlig tillatelse fra *Alle gode ting*, Skrifthuset
Finnes også i N 13: 763

BE EN BØNN MED HENDENE

NOEN BARN ER DØVE. DE KAN IKKE HØRE, MEN DE KAN LAGE ORD MED HENDENE OG SNAKKE SAMMEN LIKEVEL. DETTE KALLES DØVETEGN. HER ER NOEN DØVETEGN FOR ORDENE HUS, BORD, JORD, MILD, HÅND.

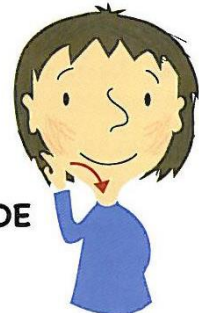
VELSIGN VÅRT HUS

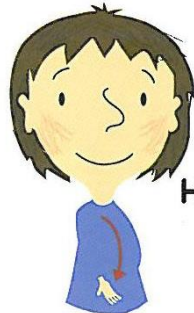
VELSIGN VÅRT BORD

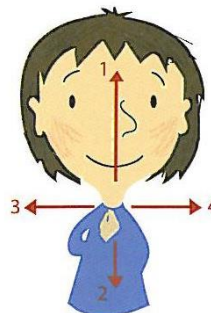
VELSIGN DEN HELE VIDE JORD

VELSIGN OSS MED DIN MILDE

HÅND

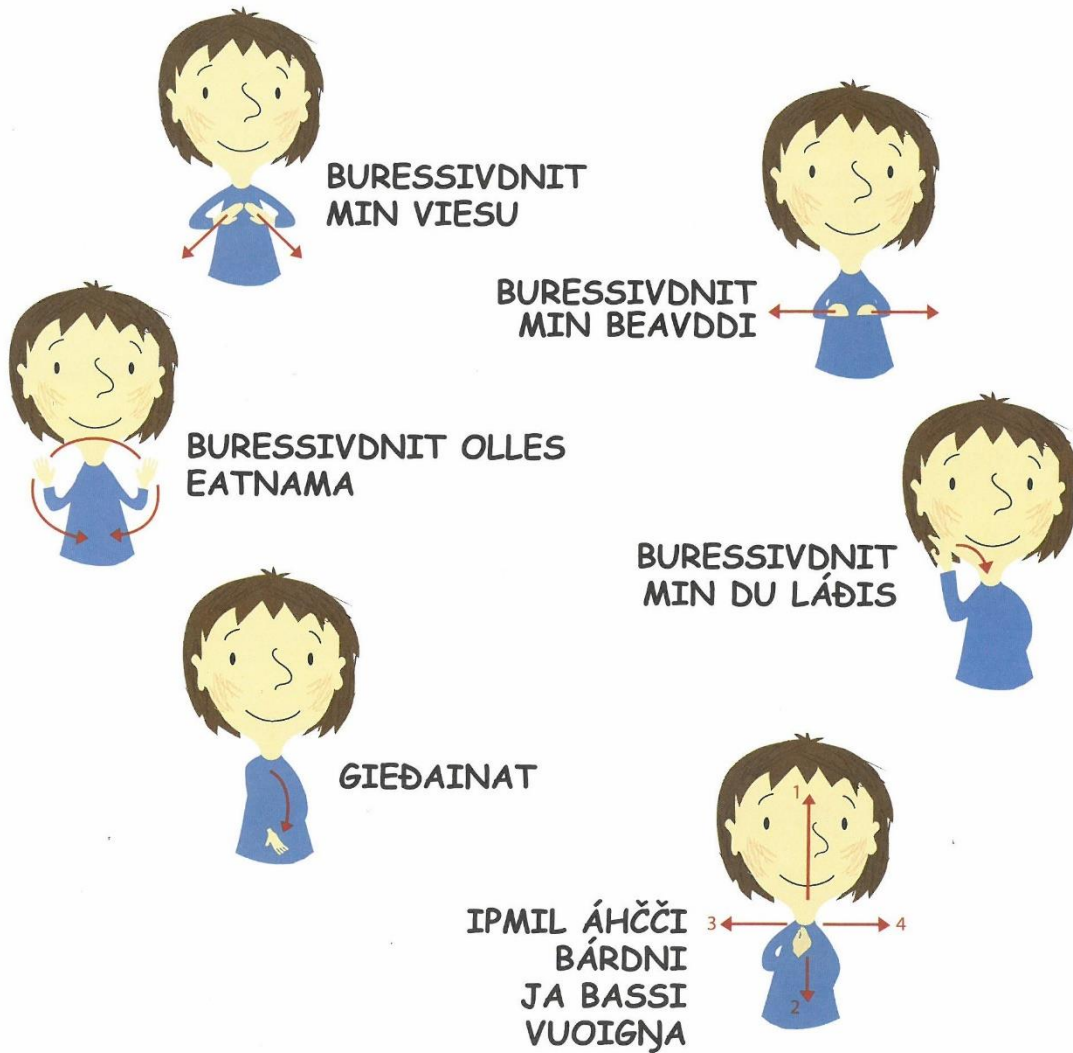

GUD FADER
SØNN
OG HELLIG
ÅND

ROHKADALA GIEÐAIGUIN

MUHTUN MÁNÁT LEAT BEALJEHEAMIT. EAI GULA, MUHTO SÁHTTET ADKKE HÁLEŠTIT
GUHTET GUIMMIIDEASETGUIN GO SÁNIID HÁBMEJIT GIEÐAIGUIN. DÁT GOHČODUVVO
SEAVAGIELLAN. DÁ LEAT SEAVAGIELA SÁNIT VIESSU, BEAVDI, EANAN, LÁÐIS, GIEHTA.

GO LOHPAS HÁBMET RUOSSAMEARKKA, DE SÁHTÁT GOLBMA SUORPMA BIDJAT OKTII
DEGO OKTA GEAHČIN: GASKASUORBMA, ČUVDI JA BEALGI. DÁT GOLBMA SUORPMA
SÁHTTET DU MUITTUHIT Ahte IPMIL LEA GOLBMAOKTALAŠ.

6.0 Kommunikasjon

6.1 Logo

Gratulerer med dåpen har en egen logo med tilhørende elementer, som kan lastes ned fra ressursbanken.no. På ressursbanken.no finnes det også høyoppløselige bilder til bruk i promoteringen.

På nettsiden trykksak.kirken.no kan man lage invitasjoner og plakater med denne profilen.

GRATULERER
MED DÅPEN

6.2 Illustrasjoner til samlingene

Illustrasjonene brukes i samlingene. De kan lastes ned digitalt via ressursbanken.no.

Illustratør: Lars Tothammer

6.3 Akvareller til gudstjenestene

Akvarellene brukes i samlingene. De kan lastes ned digitalt via ressursbanken.no.

Bildene har et felles motiv: Jesus Kristus bakfra og med utstrakte armer, som et kors. Bildene illustrerer Guds tilsagn i dåpen, gjennom livet, i døden og etter døden. Dåp betyr kors, Jesu død og oppstandelse. Samlingene og gudstjenestene handler derfor om død og liv. Bildene illustrerer dette med alvor, men fremhever samtidig festen, kjærligheten og håpet.

Malt av Antje Solenski

